

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Dinarski dan za obmejne otroke

»Slovenska straža« v Mariboru bo pri-
pravila ubogim šolskim otrokom na naši
severni meji božičnico. V ta namen se bo
nabiralo v nedeljo, dne 19. novembra, po
vsej Sloveniji. Vsak Slovenec in Slovenka
naj daruje vsaj 1 dinar za narodno mejo!

Člani naših organizacij: prosvetnih dru-
štev, fantovskih odsekov, dekliških krož-
kov in Slov. dijaške zveze bodo prodajali
na dinarski dan posebne značke z napisom:
»Trdna meja — varna domovina!«
Bog in narod! »Slovenska straža.«

Slovenija dosegla 92,29 odstot. pri senatorskih volitvah

Izid iz vse države

Zadnjo nedeljo so se vršile po vsej dr-
žavi volitve 47 senatorjev. Pri teh volit-
vah so nastopile razne politične skupine z
enotno listo, opozicija se volitev ni ude-
ležila. JRZ ima 29 senatorjev in od teh
enega v hrvatski banovini. K temu števi-
lu spada eden iz skupine prosvetnega mi-
nistra Maksimoviča in eden iz skupine
pravosodnega ministra dr. Laze Markovi-
ča. Hrvatska seljačka stranka, Samostoj-
na demokratska stranka in zemljoradniki
imajo 18 senatorjev. Od tega ima HSS v
hrvatski banovini 10, v drinski 1, SDS na
Hrvatskem 2 in v donavski banovini 1. Zem-
ljoradniki imajo po enega senatorja v
vrbaski, moravski, vardarski in zetski ba-
novini. Volitve so potekle povsod v redu
in miru.

Udeležba v Sloveniji v celotni državi
največja

Volilna udeležba pri senatorskih volit-
vah v Sloveniji je največja v vsej državi
ter znaša 92,29%. Od 441 slovenskih upra-
vičencev za te volitve je 50 članov banske-

ga sveta, štirje župani avtonomnih mest,
ostali pa so župani. Glasovalo je za nove
senatorje v Sloveniji: Franca Smodeja,
dr. Franca Schaubacha, Janeza Brodarja
in Alojzija Mihelčiča 407 slovenskih žu-
panov in banskih svetnikov. 34 volilnih
upravičencev se volitev ni udeležilo, od te-
ga se je opravičilo pet radi bolezni. Proti
novim slovenskim senatorjem je bilo samo
29 volilnih upravičencev.

Volitev se niso udeležili župani iz sle-
dečih občin po okrajih. Iz brežiškega okra-
ja: Brežice mesto, Sevnica, Velika dolina;
v celjskem okraju: Griže in Žalec; v
okraju Dravograd: Črna, Kapla, Mežica;
v okraju Laško: Hrastnik, Trbovlje, Sv.
Krištof; v ljutomerskem okraju se ni ude-
ležil volitev župan iz Štrigove; okraj Ma-
ribor desni breg: Črešnjevce, Rače, Zgor.
Polskava; okraj Maribor levi breg se ni
udeležil volitev župan od Sv. Križa; v okra-
ju Ptuj je ostal doma župan iz Središča;
v slovenjgraškem okraju ni bil na volišču
župan občine Razbor; v okraju Šmarje pri
Jelšah ni volil župan občine Pristava. V
zgoranjem smo navedli samo župane iz Slo-
venske Štajerske in Koroške.

Huda železniška nesreča v Nemčiji

Iz Berlina javljajo 13. novembra o hudi
železniški nesreči, ki se je zgodila v Gor-
nji Šleziji pri Langliebenu. Dva napolnje-
na potniška vlaka sta se zaletela z vso
brzino drug v drugega tako, da sta pro-
drli lokomotivi druga v drugo. Sunek je
dvignil potniške vagoni v zrak in so zad-

nji zleteli vrh prednjih. Strašna nesreča
je povzročila med potniki zmedo ter vpit-
je. Radi preobilice ruševin je rešila na po-
moč pribrzela odprema ranjence šele čez
dalje časa in jih odpeljala. Nesreča, pri
kateri ni izključena zločinska roka, je za-
hтеvala 43 mrtvih in nad 60 hudo ranjenih.

Dosedanjim in novim naročnikom „Slovenskega gospodarja“

Trikrat smo objavili naročilnice za nove
naročnike »Slovenskega gospodarja«. Pre-
jeli smo lepo število naročnikov, toda mno-
go je še naročilnic zunaj in prosimo, da jih
res izročite takim, ki niso še naročeni. Ne
pozabite lepil darov, ki smo jih razpisali
za stare in nove naročnike, posebno ne na
glavno nagrado v gotovini 5000 din! Pa

ne pozabite tudi na to, da je »Slovenski
gospodar« dosedaj naše edino domače šta-
jersko glasilo in da je gost naših hiš že
73 let!

Prijatelji naši, sedaj vas prosimo, da ste
do novega leta za svoj list požrtvovalni in
da nam pridobite kar največ novih naroč-
nikov!

Trdna meja - varna domovina

Ko gledam naše njive in travnike, kako
se prelivajo od brega do brega, in naše
gozdove, ki so vsi razkodrani po naših
planinah in gorah, ne vidim mej posamez-
nih lastnikov. Sosed pozna soseda in oba
poznata meje in se po njih ravnata. Za
vsako drevo vesta, na čigavem stoji. Gorje
pa, če nastane vprašanje: kje je meja —
tedaj gre borba za mejo, pa če gre vsa
njiva za nekaj metrov meje!

Tam, kjer se sosedje ne razumejo, tam
gledam ograje, plotove, še bodeče žice, ki
delajo mejo med njihovimi vrtovi in po-
sestvi.

In če pogledam danes na meje med dr-
žavami? Plotovi, ograje, straže, še bodeča
žica! Potni listi, kontrola do gole kože.
Vsak narod, vsaka država gleda na mejo,
čuva mejo, utrjuje mejo.

Trdnost meje pa ni le v tem, da je za-
stražena, da je kontrolirana. Trdnost meje
je predvsem v tem, da na tej meji živi rod,
ki je zdrav in krepak in poln ljubezni ter
požrtvovalnosti za ohranitev meje. Noben
narod ne dopušča, da bi bila na meji rev-
ščina, brezposelnost, da bi ljudje z meje
bežali v notranjost za delom, da bi propa-
dala gospodarstva na meji. Vsak narod se
zaveda: trdna meja — varna domovina.

In kako je pri nas Slovencih?

Bili smo do dobe pred dvajsetimi leti
razdeljeni po raznih deželah. Bili smo
Kranjci, Štajerci, Korošci, Primorci. Bili
smo tudi Slovenci, toda tega nismo tako
čutili kakor bi bilo treba. Tudi danes so
še, ki ne morejo iz starega tira in ki po-
zabljajo posebno na mejo. Toda narod jih
bo porinil v stran, ako se ne bodo streznili
sami! Organizem naroda čuti, kje ga boli
in kje je treba pomoči. Posamezni dogodki
nam kažejo kot barometer, kakšno je
stanje.

Tak dogodek bo tudi prihodnja nedelja,
dne 19. novembra. Ta dan je namreč ob-
mejni dinarski dan, ki ga prireja »Sloven-
ska straža« za uboge obmejne otroke. Ta
dan bo pokazal, koliko je v nas zavesti, da
smo narod, koliko je v nas spoznanja, da
je treba skrbeti predvsem za mejo, da bo
varna domovina, koliko je v nas volje, da
dajemo meji, da živi, da močno živi in je
jez zoper naval od onstran meje.

Mi verujemo, da bo slovenski narod ta
dan pokazal, da čuti, da je njegovo vse,
prav do meje, posebno do meje! Naše šole
bodo poučile naše najmlajše po vsej Slo-
veniji, kako jih pozdravljajo njihovi ubogi
bratci in sestre z meje. Naše organiza-
cije slovenskih fantov, dekliških krožkov
in po mestih pa naša Slovenska dijaška
zveza bodo pripenjale ta dan na slovenska
praša značke z napisom: »Trdna meja —
varna domovina.«

Vojna

Zapadno bojišče

Francozi zmagali v doslej največji zračni bitki

Dne 6. novembra popoldne je prišlo nad gozdnatimi predeli tik za francosko fronto do doslej največje zračne bitke. Devet francoskih lovskih letal je omenjenega dne letelo visoko nad mejo, ko se je pojavilo pred njimi 27 nemških letal. Francoska letala so se zagnala v padcu nad nemška. Vsako izmed njih si je vzelo za cilj po eno nemško letalo in je vsako po eno tudi sestrelilo. Od devetih sestreljenih nemških letal jih je padlo sedem na francoska tla. Zmagoviti francoski letalci so se vrnili skoraj nepoškodovanimi letali v svoja oporišča. Ta zračna bitka je dokazala, da je angleško-francosko orožje v znatni premoči po kakovosti materiala, kakor tudi po sposobnosti pilotov in okretnosti letal.

Francozi podaljšali svojo obrambno črto

Uradno poročilo iz Pariza z dne 8. novembra pravi, da je francoska Maginotova črta dokončana tudi vzdolž švicarske, belgijske in luksemburške meje.

Maginotova črta gre samo do mesta Longwy, ki je prvo mesto na skupni francosko-belgijski meji. Od tam naprej pa je Francija po nevtralnostni izjavi belgijskega kralja Leopolda I. leta 1936, s katero je prekinil dogovore belgijskega in francoskega generalnega štaba o skupni obrambi belgijske meje, zgradila na svojem ozemlju od Longwyja pa do morja novo obrambno črto. Ta črta ima namen ustaviti sovražnikovo prodiranje, če bi hotel prodreti skozi Belgijo na francosko ozemlje. Nova obrambna črta na belgijski meji je dolga skoro 500 km.

Dogodki na morju

Beseda angleškega mornariškega ministra o položaju na morju

Angleški mornariški minister Churchill je podal v parlamentu 8. novembra jasno sliko o položaju na morju. G. minister je odkrito priznal, da je utrpela angleška mornarica v prvih mesecih sedanje vojne večje izgube, kakor znašajo vse izgube Anglije ter Francije na suhem ter v zraku skupaj.

Kljub tako občutnim izgubam, je zagotovil g. minister parlament, da dobiva Anglija postopoma popolno oblast nad nemškimi podmornicami.

V drugem vojnem mesecu so zgubili Angličani v podmorniški vojni 72.000 ton. Ta izguba je za polovico manjša od one v prvem mesecu. Istočasno pa je zasegla Anglija 52.000 ton sovražnih ladij. Povrh so spustile angleške paroplovne družbe v tem času v morje 57.000 ton in so tudi kupile ladij za 27.000 ton. Po tem računu znaša čisti dobiček Anglije v drugem vojnem mesecu 64.000 ton.

Skupna angleška izguba na morju v obeh mesecih znaša eno tretjino odstotka celokupnega angleškega brodogradništva. To je vse,

kar je po zadržanju mornariškega ministra dosegla nemška podmorniška vojna proti angleškemu brodogradništvu.

Po tej bilanci je g. Churchill povedal poslancem, da so prepeljale angleške trgovske ladje kljub podmorniški vojni nad deset milijonov ton blaga v Anglijo v zadnjih osmih tednih. Nekoliko manj kakor 250.000 ton pa je bilo zaplenjenega in potopljenega. Angleška mornarica je zapolnila 400.000 ton blaga, katero je bilo namenjeno Nemčiji.

Angleški čisti dobiček znaša še vedno 100.000 ton blaga, ki ga je prišlo več v Anglijo, kakor pa, če bi ne bilo podmorniške vojne.

Glede nemških podmornic je g. minister rekel, da ni mogoče navesti natančnih števil o potopitvi sovražnih podmornic, ker so bile nekatere potopljene pod vodo in ni ostalo za njimi nobene sledi.

Treba se tudi ozirati na dejstvo, da gradi Nemčija na teden 2—4 nove podmornice. V desetih tednih vojne je računati, da so lobili Nemci 20 novih podmornic. Januarja 1940 bo razpolagala Nemčija s sto podmornicami, ne glede na potopitve po Angležih ter Francozih.

Kaj pravijo odgovorni činitelji?

Očitki ruskega zunanjega ministra

Sovjetski zunanji minister Molotov je imel 6. novembra svoj drugi govor, v katerem je na večer pred proslavo 22 letnice boljševiške revolucije orisal sedanji položaj na svetu. Molotov je poudaril, da sta japonsko-kitajska in sedanja evropska vojna zajeli skupno eno milijardo in 300 milijonov ljudi, to je nad polovico celokupnega človeštva na zemlji.

Po opisu sovjetskega ministra bodo pred koncem te vojne prisiljene vanjo poseči druge države. Ne bo pa prisiljena k temu koraku sovjetska Rusija. Vsi dosedanji

poizkusi, da bi potegnili Rusijo v vojno, so propadli.

Ostro je napadel Molotov Ameriko, ki je členila pod krinko nepristranosti, da bo podpirala Francijo ter Anglijo in bo s tem hujskala k nadaljevanju vojne, od katere pričakuje velikih dobičkov na hrbtu vojskujčin in narodov, iz njihovih žrtev, njihovega trpljenja ter siromaštva.

Angleški zunanji minister za vlado zakonov in človekoljubja

Angleški zunanji minister lord Halifax je govoril 6. novembra po radiu in je ostro

ožigosal nemški način vladanja z besedami: »Mi se borimo za svobodo, borimo se za mir. Branimo pravice vseh narodov, da žive svoje lastno življenje. Borimo se proti temu, da bi se uporabljala surova sila. Borimo se proti kršitvi pogodb in dane besede. Prepričali smo se, da v Evropi ne more biti miru, dokler Nemčija ne preneha s svojimi napadi. V skladu s tem mora biti naš sklep ne samo, da se v bodočnosti ne smejo več ponoviti iste kršitve, ki jih je Nemčija zagrešila nad Evropo v zadnjih nekaj letih, temveč tudi, da, kolikor je to mogoče, popravimo škodo, ki jo je Nemčija postopno povzročila svojim šibkejšim sosedom. K uresničenju tega cilja moramo težiti tem odločneje, ker vemo za surovo in nasilno preganjanje ljudi, ki so v rokah brezsrčnežev v Nemčiji. Zato se mi borimo, da bi vladali zakoni in človekoljubje v odnošajih človeka do človeka in v odnošajih velike skupnosti civiliziranih držav.«

Hitler zagotavlja, da se Nemčija ne bo udala

Nemški kancler Hitler je obiskal 8. novembra nenadoma München, »mesto prebujenja«, da je proslavil skupaj s svojimi najbolj zvestimi spomin na leto 1923, ko so se hitlerjanci prvič podali v javnost.

Za to proslavo je imel kancler eno uro trajajoč govor, v katerem je ponovil zgovornino nemškega narodnega socializma in je ob koncu svojega govora zagotovil zbranim, da se Nemčija nikakor ne bo udala v sedanji vojni, četudi pravijo, da bo trajala vojna tri leta in še dalje. Nemci so se preskrbeli z vsem potrebnim tako, da letalcem ne bo zmanjkalo bencina in narodu ne živčaja. Nemčija se hodi s popolnim zaupanjem v zmago. Anglija bo imela v kratkem priložnost opaziti, kakšnega nasprotnika ima pred seboj. Nasprotnika, katerega niti vojaško niti gospodarsko ne bo premagala.

Vinogradnikom!

Obrazec viničarske pogodbe, ki ga je izdelala kr. banska uprava, je izšel in se dobi v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila. — Pripomba: Vsebina pogodbe je po uredbi banske uprave torej veljavna. Vinarsko društvo je predložilo svoj osnutek, ki se pa ni upošteval. Pri tisku pogodbe ni moglo Vinarsko društvo nič izpreminjati, dalo je le svoje mnenje, koliko praznega prostora potrebujejo posamezna zaglavja. Občine so bile sicer vprašane, koliko teh pogodb potrebujejo, toda nakup istih je povsem prost in ni to nikak monopol, zato lahko kupujete brez skrbi naše Viničarske pogodbe. — Tiskarna sv. Cirila.

Zagoneten dogodek v Münchenu

Pred eksplozijo

Nemški vodja in državni kancler Adolf Hitler se je pripeljal 8. novembra malo pred osmo uro zvečer s posebnim vlakom v spremstvu najzvestejših odličnikov iz Berlina v München na proslavo 15 letnice prve narodno-socialistične vstaje. Hitlerjevi stari strankini borci so se zbrali v dvorani meščanske pivnice, da so poslušali kanclerjev govor, o katerem poročamo na drugem mestu.

Ker se je Hitlerju mudilo radi državnih poslov nazaj v Berlin, je začel svoj govor že ob 20. uri namesto ob 20.30, kakor je bil njegov večletni običaj. Tudi ni po večletni navadi govoril poldrugo do dve uri, ampak samo slabo uro.

Ko je kancler zaključil svoj proti večletni navadi skrajšani govor ob 21.10, je ostal v dvorani le nekaj trenutkov v razgovoru s svojimi starimi pristaši, katerih se je zbralo le še 15, nakar je zapustil dvorano, da se odpelje nazaj v Berlin.

Vsi strankini prvaki, kateri so bili zbrani okrog vodje, so ga spremili na postajo. V dvorani so ostali samo še povabljeni.

Eksplozija

Ob 21.22 je zagrmela po dvorani nenadna eksplozija. Ugasnile so električne žarnice, zrušil se je steber, kateri je podpiral strop dvorane, in udrl se je strop na vse v dvorani preostale. Prestrašeni zborovalci so se usuli proti izhodu, kjer so jih pa že ovirale na pobegu ruševine.

Pri upravičenih zmedih je bila še sreča, da je bilo proti koncu dvorane nekoliko luči, ker tamkaj električna napeljava ni bila poškodovana.

Pomoč podsutim in noškodovanim je bila takoj na mestu. Reševalci so začeli izkopavati izpod ruševin mrtve ter ranjene.

Po uradnem obvestilu je zgubilo življenje v porušeni dvorani šest oseb in med temi ena ženska. V noči po eksploziji so umrle v bolnišnici še tri osebe. Ranjenih je bilo okrog 60 ljudi in med temi več žensk. Od Hitlerjevega ožjega spremstva ni bil nikdo poškodovan.

Po eksploziji

Policija je koj obkolila dvorano ter vse mesto in je začela s preiskavo.

Kancler Hitler je ravno stopal v svoj posebni vlak, ko se je zgodila eksplozija. O atentatu so mu sporočili šele med povratno vožnjo.

Poveljnik nemške policije Himmler, ki je bil v Hitlerjevem spremstvu, je zapustil, ko je zvedel o dogodku, kanclerjev vlak in se je podal nazaj v München, kjer je ukrenil vse potrebno glede preiskave in izsleditve krivcev. Na Himmlerjev predlog je bila razpisana nagrada 500.000 mark, pozneje povečana na 600.000 onemu, ki bi izdal krivca.

Nemška policija je v teku noči izvršila nešteto aretacij in zaprla različne ljudi.

Učinek eksplozije v dvorani

Eksplozija peklenskega stroja je spremenila dvorano meščanske pivnice v kup razvalin. Na častni tribuni, s katere je govoril Hitler in je bila zbrana okrog njega strankina garda, se je nagrmadilo od po-

rušenega stropa ruševin za tri metre visoko in bi ne bil tamkaj ostal nikdo živ.

Nemška preiskava je ugotovila, da je povzročil eksplozijo natančno z uro opremljeni peklenski stroj, ki je bil položen v neposredno bližino dvorane, če že ne v dvorani sami ali nad njo.

*

Kancler Hitler se je vrnil v Berlin dne 9. novembra predpoldne. Pri njegovem prihodu se je zbrala ogromna množica ljudi, ki mu je navdušeno vzklikala, ko se je peljal skozi špalir tisočernih Berlinčanov v kanclersko palačo.

Dne 9. novembra se je po nemških poročilih zbiralo nemško prebivalstvo po različnih mestih v nepreglednih množicah na zborovanjih, kjer so navdušeno vzklikale Hitlerju in proti Angliji.

Kaj pravi nemško časopisje

Nemško časopisje obširno piše o eksploziji v Monakovem in dokazuje, da je bil to poskušen atentat na kanclerja Hitlerja, ki se je po čudežnem naključju rešil s tem, da je predčasno začel in končal svoj govor. Nemško časopisje dolži radi tega atentata Angleže, češ da so oni s svojim denarjem podkupili ljudi za to delo. S tem v zvezi omenjajo tudi atentat na romunskega ministrskega predsednika Calinesca, katerega očetje da so bili Angleži, češ da so prav tako podkupili člane fašistične železne garde, da so ubili predsednika. Nemško časopisje silno grozi Angležem in vsem nezaželenim ljudem v Nemčiji, s katerimi bodo sedaj temeljito obračunali, da bo enkrat za vselej konec angleškega in judovskega terorja v Nemčiji.

Kaj pravijo o dogodku Francozi

Francoski radio in časopisje sta takoj poročala o dogodku v Münchenu zelo obširno. Francozi so ugotovili sledeča dejstva:

Dostop v dvorano, kjer se je vršilo Hitlerjevo zborovanje, so imele samo osebe, ki so se mogle izkazati s posebno vstopnico za ta shod. Zato je popolnoma izključeno, da bi se mogel vtihotapiti v dvorano kak nepoklican. Dvorana je bila policijsko zastražena že prej. Svobodono gibanje po dvorani in okolici so imeli samo vodilni člani narodno-socialistične stranke in policija, nazvana Gestapo. Dejstvo, da ni ranjen noben vidnejši član hitlerjevske stran-

ASPIRIN
TABLETE

v novem

zavitku od »celofana«

Higijenski — zavarovane
proti nečistobi — pri pre-
lomu brez izgube!

Oglas reg. pod S. br. 5839 I. III. 1939.

ke, da mnogo misliti na to, da je bil tako zvani atentat na Hitlerja povzročen po gotovih ljudeh, in to z naročilom. Eksplozija peklenskega stroja, ki je bil nameščen nad dvorano, se je izvršila kakih deset minut po Hitlerjevem odhodu, ko so se ljudske množice že razhajale. Francozi trdijo, da je bil peklenski stroj nameščen na to mesto šele po Hitlerjevem odhodu in po odhodu vseh strankinih odličnikov. Narodno-socialistična stranka je potrebovala senzacijo po francoskih poročilih iz sledečih razlogov: Nemški narod se je že zelo ohladil v svojem navdušenju, zato so hoteli navdušenje zopet umetno dvigniti. Nemčija ima v sebi mnogo nevšečnih ljudi, katerim pa brez vzroka ne more do živnega. Sedaj bo Gestapo vse te nevšečne ljudi spravil v zvezo z dogodkom v Münchenu in bo z njimi obračunal. Glavni vzrok pa je v sledečem: Nemčiji zelo primanjkuje finančnih sredstev in zato bo sedaj mogla poseči po premoženju raznih nevšečnih ljudi, katere bo spravila v zvezo z atentatom. Na ta način bo imela trojno zelo veliko korist na račun nedolžnih žrtev. Francozi imenujejo dogodek v Münchenu drugi požig nemškega Reichstaga (parlamenta).

Iz raznih držav

70 letnica italijanskega vladarja. Italijanski kralj Viktor Emanuel III. in abesinski cesar je praznoval zadnjo soboto 70 letnico, h kateri so mu častitali vsi vladarji kulturnega sveta, predsedniki republik ter šefi vlad. Jubilant se je poročil kot edini sin umorjenega italijanskega kralja Umberta leta 1896 s princeso Jeleno, hčerko črnogorskega kralja Nikite. Prestol Italije je zasedel 29. julija 1900. V družbi peterih otrok je obče priljubljeni kraljevski par praznoval leta 1936 štiridesetletnico srečnega zakona.

Poljski maršal Rydz Smigly dobil naslednika. Predsednik poljske republike

Rackiewicz je sprejel 10. novembra ostavko poljskega maršala Rydza Smiglyja, ki je v internaciji v Romuniji. Za njegovega naslednika je bil imenovan general Sikorski, predsednik poljske vlade v Parizu.

Angleško posojilo v iznosu 60 milijard dinarjev. Na parlamentarni seji 7. novembra je predlagal finančni minister Simon pooblastilo vladi za najem posojila 60 milijard din za tekoče proračunsko leto. Ogromno posojilo je namenjeno predvsem za vojne dobave.

Mirovna poslanica belgijskega kralja in holandske kraljice. Belgijski kralj Leopold se je odpeljal 6. novembra nenadoma v

spremljivanju ministrskega predsednika Spakaka na Holandsko v mesto Haag, kjer se je posvetoval s holandsko kraljico Viljmino. Sad teh posvetovanj je brzozjavna mirovna poslanica, katero sta naslovila vladarja 7. novembra na vlade Nemčije, Anglije ter Francije in se glasi: »V tem resnem času napetosti in vojne na zapadu sva prepričana (belgijski kralj in holandska kraljica), da morava povzdigniti še enkrat svoj glas za mir, preden izbruhne vojna v vsej svoji sili. Pred nekaj časa so se vojujoče države izrazile, da niso naspotne pristati na pravično podlago za mir. Če je to zanje sprejemljivo, se jim stavlja v vsemu cilji na razpolago, da nama sporoče svoje predloge in da se v duhu prijateljskega sporazuma doseže sprava. Zdi se nam, da je to naloga, ki jo morava izpolniti in da z ozirom na dobre odnose z vsemi sosedi lahko ponudiva svojo službo za posredovanje. Če bo to sprejeto, bova z vsemi sredstvi delala za vzpostavitev miru, v dobrobit naših narodov, vsega sveta. Upava, da bo najina ponudba sprejeta in da bo tvorila prvi korak k trajnemu miru.« Mirovni poziv belgijskega kralja in holandske kraljice so sicer vse države pozdravile, vendar je bil v naprej obsojen v praktičen neuspeh, ker Nemčija ne bi sprejela pogojev zavaznikov; zavazniki pa se ne morejo ukloniti volji Nemčije.

Dvoličnost Rusije napram Nemčiji. Rusija igra napram Nemčiji zelo dvolično politiko. Ruski zunanji minister Molotov je v svojem govoru 6. novembra, o katerem poročamo na drugem mestu, ostro obsodil evropske demokratične države z Ameriko vred in je previdno izpustil vsak neprijateljski omenek Nemčije, ki je vendar sprožila ter začela to vojno. Pač pa je izdala komunistična internacionala ali kominterna ob priliki proslave 22 letnice boljševiške revolucije v Rusiji proglas, v katerem niso opsovane kot meščanske ter kapitalistične države samo Anglija, Francija in Amerika, ampak tudi Nemčija, Italija in Japonska. Vsem se očita v proglasu enaki svetovni vladarski cilji, proti katerim se mora bojevati komunizem do končne zmage. Proglas dalje naglašava, da se sovjetska Rusija ne bo vmešavala v to vojno, katere cilji so daleč od njenih, kajti ostala bo dosledno zvesta svetovni komunistični revoluciji. Ker je bilo besedilo proglasa sestavljeno s pristankom Stalina, torej iste sovjetske osebnosti, ki je sklenila tudi sporazum z Nemčijo in odobrila vse korake ter uradne govore zadnjega časa, je to najboljši dokaz, kakšno dvojno vlogo igra Moskva. Igre te dvojne vloge se sedaj zavedajo v polni meri tudi v Nemčiji, kjer je proglas napravil naravnost porazen vtis in prepričal tudi dvomljivce o tem, da je namen sovjetske Rusije Nemčijo le izigravati na enak način, kakor bi rada izigravala tudi vse ostale države. Vkljub tej očitni dvoličnosti sovjetov se je nemški tisk obširno ukvarjal z govorom Molotova, povsem pa je zamolčal proglas kominterne, kateri je bil izdan istočasno.

Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe zaradi tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno ena čaša »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Kako pišejo ...

Sramotilen spis zoper katoliško duhovščino je objavljala »Domovina« v letošnjem letniku v obliki romana pod naslovom »Andrej Šolar«. V tej povesti je samo naslov vzet iz slovenščine, vse drugo je od začetka do konca neslovensko. Delo je postavljeno v predvojne dni, povesti pa ni niti najmanjšega sledu o slovenstvu in njegovih težkih borbah v tem času. Če bi »Domovina« res bila slovenski list, bi morala mladini sedanjega časa predočiti slovensko preteklost v pravi luči ter opisati težke boje, ki so jih vodili za obstoj in napredek slovenstva vsi stanovni našega ljudstva, zlasti slovenska duhovščina. »Domovini« pa je samo do tega, da delovanje slovenske duhovščine osramoti in opljuje. Zato si je izposodila iz nemške književnosti enega najbolj zagriženih in enostranskih nemških pisateljev (Thoma) ter presadila njegove strupenosti zoper katoliško duhovščino na slo-

venska tla. Thoma-»Domovini« duhovniki ne poznajo ljubezni do bližnjega, njim je tuje načelo pravičnosti, v zasledovanju političnih ciljev so trdi, brezprosn, lažnivi in do neusmiljenosti krivični. Takšni slovenski duhovniki do svojega ljudstva nikdar niso bili. Zgodovina slovenskega ljudstva daje slovenski duhovščini najlepše spričevalo. Brez slovenske duhovščine bi slovenskega naroda več ne bilo. Slovenska — pardon: jugoslovenska — »Domovina« se skazuje slovenski duhovščini hvaležno s tem, da posega v laži-svobodomiselnost in protikršćanske predale nemške književnosti po sramotilke zoper slovensko duhovščino. Naš list je to nečuveno sramotenje slovenske duhovščine v obliki iz nemščine prestavljenega romana že večkrat obsodil. »Domovina« je s to povestjo pokazala, kako je slovenska in kaka sovražnica Cerkve in duhovščine je.

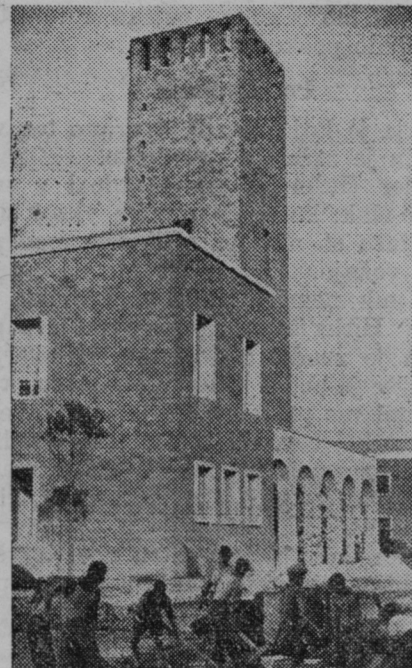
Po krščanskem svetu

Katoliški tisk je odločilnega pomena za katoliško gibanje. Brez svojega tiska ne uspeva noben pokret, najmanj pa katoliški, ki ima največ nasprotnikov med vsemi. Veliko važnost katoliških listov in časnikov je poznal veliki čikaški kardinal Jurij Mundelein, ki je umrl pred mesecem dni (2. oktobra). Ob njegovi smrti je javnost zvedela vse to, kar je čikaški nadškof storil v utrditev krščanske misli in osvežitev katoliškega življenja daleč preko mej svoje nadškofije. Med njegovimi velikimi deli stoji v ospredju kot eno največjih njegova dejavna skrb za razširjanje katoliškega tiska. Pri tem se je oziral na vse narodnosti, ki živijo v njegovi nadškofiji, dobro vedoč, da le materina beseda najde pot do človeškega srca. Zato se je tudi krepko zavzel za slovenski tisk. Kakor poroča »Amerikanski Slovenec«, je kardinal Mundelein o prvi priliki poklical v svojo nadškofijo tedanjega urednika li-

sta »Ave Maria«, ponudil mu slovensko župnijo sv. Štefana in ko se je g. Zakrajšek ob pomisleku, kaka nasprotstva ga čakajo, obotavljal, mu je ta enostavno povedal: »Jaz bom vaš škof, ki bom stal za vami!« In to je tudi storil. Ko so se dvigala vsa mogoča nasprotstva, se je pokojni nadškof vseskozi držal svoje obljube. Tako je pokojni kardinal pomagal, da je g. Zakrajšek preselil tedaj svojo skromno tiskarno v Čikago, iz katere se je potem organizirala laična tiskovna ustanova, ki je začela jačiti z intenzivnim delom katoliško tiskovno fronto in končno uspela, da so katoliški Slovenci v Ameriki dosegli toliko potreben slovenski katoliški dnevnik, ki izhaja še danes. Tako so bili deležni velike pomoči od kardinala Mundeleina tudi katoliški Slovenci v Ameriki. Če bi ne bilo njega, bi morda nikoli ne dosegli, kar se je doseglo v tem oziru med Slovenci v Ameriki.

Francoski letalski častnik daje pred dvigom v zrak zadnja navodila strelcu pri strojnici v angleškem bombniku

V Italiji so izsušili v teku let Pontinska močvirja. Na izsušenem prostoru so pozidali že pet novih mest. Na sliki vidimo občinsko hišo v novo zgrajenem mestu Pomezia

Duhovščina in vojna. Duhovščina na Francoskem je podrejena vojaškemu zakonu kakor drugi državljani. Zakon ne dela razlike med raznimi stanovi, člani vseh stanov morajo v isti meri izvrševati svojo vojaško dolžnost. Sedanja vojna je prav mnogo francoskih duhovnikov odtrgala od izvrševanja stanovskih dolžnosti. Nasledki se že sedaj čutijo: dosti župnij je brez duhovnih pastirjev, mnogo šol brez katehetov. Na stotine in stotine mladih duhovnikov in bogoslovcev je moralo v vojaško službo, samo iz Pariza 500. Oblasti na Francoskem, vojaške in civilne, so duhovnikom jako naklonjene ter jim povsod, kjer je le količkaj mogoče, dovoljujejo opravljanje daritve sv. maše in izvrševanje drugih dušno-pastirskih poslov.

Brezbožniški učitelji v Rusiji vzgojujejo rusko deco po nalogu in težnjah sedanjih ruskih vlastodržcev, to je popolnoma v smislu boljševiske brezbožnosti. Ne samo, da se ime božje ne sme imenovati v šolah in izmoliti nobena krščanska molitev, celo sovrašтво do Boga, vere in krščanstva se vceplja v mlada srca. Ruski učitelji imajo svojo brezbožniško zvezo, ki jim poleg državne oblasti daje potrebna navodila za protiversko in brezbožniško delo med rusko mladino. Sedaj, ko je boljševiska Rusija prodrla globoko v osredje Evrope, smatra brezbožniška organizacija ruskih učiteljev čas kot ugoden, da se brezbožniška učiteljska organizacija razširi po drugih državah. Zato je sovjetsko-ruska učiteljska zveza pozvala osrednje vodstvo brezbožnikov v Rusiji, naj ustanovi mednarodno zvezo brezbožniških učiteljev in učiteljic. Prej bi bil tak poziv našel močan odmev v svobodoumno-marksističnokomunistični organizaciji francoskega učiteljstva, sedaj pa je radi razpusta komunistične stranke na Francoskem ta odmev izostal. Bodo pa boljševiski brezbožniki drugam pogledali, ali ne bi morda dobili pristašev in sobojevnikov.

Pri lenivosti črev in slabem želodcu z nerazpoloženjem za jed zaradi zapeke, naj se rabi že davno znana in učinkovita naravna »Franz-Josefova« grenka voda. Zelo pogosto se potrjuje, da je »Franz-Josefova« grenka voda prav posebno koristna domače sreč tvo, kadar gre za to, da se zjutraj očisti prebavni kanal s salinskim sredstvom za odprtje.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Finski vojak pomaga ženski pri prenašanju mleka

Država se preurejuje

Letošnje poletje tvori važno razdobje v zgodovini naše države. Notranja državna ureditev je bila postavljena na nove temelje. Opustilo se je načelo centralizma, ki se je dejansko izživljal kot nadoblast Srbov nad drugimi pokrajinami, zlasti nad hrvatskimi in slovenskimi. S sporazumom z dne 26. avgusta 1939 je bila ustanovljena banovina Hrvatska z upravnimi samostojnostjo in velikimi zakonodavnimi kompetencami (nadležnostmi). Doba dveh in pol meseca, ki je od sporazuma potekla, se je potrebovala in se potrebuje za to, da se upravni posli iz posameznih ministrstev prenesejo iz Beograda v Zagreb, da se tamkaj izvršujejo. Finančno možnost za to je dal odstop 300 milijonov dinarjev kot 29% kvota iz sedaj veljavnega državnega proračuna za dobo pol leta (od 1. oktobra 1939 do 31. marca 1940).

Oživotvorjenje banovine Hrvatske in njena notranja izgraditev je sprožila akcijo za ureditev ostalih delov države v smislu glavnih načel narodnega sporazuma. V okviru vlade se je sestavil poseben odbor ministrov, ki mora to vprašanje pretresti od vseh strani, zbrati potrebne podatke ter staviti primerne predloge. Prva na vrsti je Slovenija, da se oblikuje kot samostojna banovina, ker je, kakor poudarja »Hrvatski dnevnik« (glasilo dr. Mačka) v svoji številki z dne 9. novembra, to oblikovanje združeno z najmanj poteškočami. Prenos vrhovnega sodišča za Slovenijo (kasacije) iz Zagreba v Ljubljano je prav za prav že začetek tega oblikovanja. Upamo, da se bo kljub raznim spletkam oživotvorjenje banovine Slovenije kmalu posrečilo.

Kaj pa tretja banovina — banovina Srbija? Bodo li Srbi svoje ozemlje razdelili na več banovin ali pa bo vse državno ozemlje izven mej banovine Hrvatske in banovine Slovenije tvorilo eno veliko banovino Srbijo? To je vprašanje, o katerem se sedaj živahno razpravlja v srbskih krogih. Znano je, da so vsa leta, odkar obstoja naša država, nekateri krogi Vojvodine — tudi srbski krogi — zahtevali samoupravo za svojo pokrajino (Bačko, Banat in Baranjo). Ta želja in zahteva se je z menjačo se ostrino javljala ne toliko v krogih radikalne, pač pa samostojne demokratske stranke. Da bi bila ta stranka od svoje zahteve v tem pogledu popolnoma od-

stopila, ni verjetno. Še manj verjetno pa je, da bi radikalna stranka — JRZ — to zahtevo podpirala.

Bolj v ospredje pa se je pomaknila zahteva Bosne. Minister za gozdove in rudnike dr. Kulenovič, naslednik dr. Spahe v vodstvu bosansko-hercegovskih muslimanov, je potom izjave časnikarjem seznanil javnost s svojim predlogom, naj se poleg treh banovin (Hrvatske, Slovenije in Srbije) vpostavi še četrta banovina, to je Bosna-Hercegovina v svojih starih zgodovinskih mejah. Ta predlog, ki je bil stavljen ne v imenu JRZ, marveč v imenu bosansko-hercegovskih muslimanov, je zadel na odločno odklonitev bosanskih Srbov, ki brez ozira na različno strankarsko opredelitev izjavljajo, da se ne dajo ločiti od ostalih Srbov. Tudi glasila HSS (Hrvatske seljačke stranke) ne skazujejo temu predlogu nobene naklonjenosti, ker zahteva starih bosansko-hercegovskih mej zaveda tudi tiste bosanske in hercegovske okraje, ki so bili z uredbo o ustanovitvi banovine Hrvatske priključeni tej banovini.

V razpravi o četrth banovini je tudi bil stavljen posredovalen predlog, naj bi se Bosna in Hercegovina vpostavila kot samoupravna gospodarska celota, toda brez zakonodajne oblasti. Tudi ta predlog ni našel milosti ne v očeh srbskih strank ne pri HSS. Glede na tretjo banovino (Srbijo), ki naj bi obsegala vse ozemlje izven banovine Hrvatske in banovine Slovenije, poudarja »Hrvatski dnevnik«, da se mora obseg te banovine določiti v sporazumu s Hrvati, kakor se je obseg banovine Hrvatske določil v sporazumu s Srbi. Ker ima o preureditvi države izreči končno besedo parlament, so se že začela pripravljala dela za parlamentarne volitve. V to svrhu je bil poleg imenovanega odbora za proučevanje vprašanja o preosnovi države v vladi ustanovljen še drug odbor ministrov, ki naj izdela nov volilni zakon in izvrši druge volilne priprave. Kakor se poroča, se bodo volitve za narodno skupščino vršile v bližnji bodočnosti.

Kjuseivanov, predsednik bolgarske vlade, katero vabijo ruski sovjeti in Nemčija v svoje mreže

Litvanski vojak (levo) v pogovoru z rusko posadko ob novi meji Litve pri mestu Vilni, ki je pripadalo pred to vojno Poljski

Novice

Osebnosti

Duhovniške vesti. Župnijo Svečina ob severni meji je nastopil g. Franc Babšek, mestni kaplan v Celju. — Za prvega kaplana v opatijski cerkvi v Celju je bil postavljen g. profesor Fr. Ksaver Korban, za drugega kaplana pa imenovan g. Franc Tominešek, kaplan v Ljubnem.

Nesreče

Smrtna nesreča starega kovaškega mojstra. 70 letni kovaški mojster Peter Rakež iz Črne na Koroškem je na povratku iz gostilne padel v pol metra globok potok ter utonil.

Štrašno kaznovana neprevidnost. V Vrheh pri Slovenjem Gradcu je izbruhnil ogenj v velikem gospodarskem poslopju posestnika Franca Sedovnika, po domače Žuka. Pogorelo je 23 m dolgo in 9 m široko poslopje, katero je bilo pokrito s škodlami ter slamo, v spodnjem delu pa so bili hlevi z zidanimi stenami. Poslopje je bilo polno slame, sena ter raznih poljedelskih strojev. Domači so oteli živino iz gorečega poslopja. Na pomoč pribrzeli sosede so obvarovali hišo, ki je oddaljena kakih 10 metrov od uničenega poslopja. Po pogasjenem požaru so našli na pogorišču v pepelu kup zoglenelih kosti, o katerih so zdravniki ugotovili, da so človeške. Zaradi te najdbe domnevajo, da je ogenj in s tem tudi svojo smrt po nerodnosti zakrivil 55 letni Avgust Pogač, brezposelni delavec iz Vuzenice. Pogač se je dalj časa zdravil v slovenjgraški bolnišnici, v nedeljo popol-

ne pa je bil odpuščen. Spotoma se je opil, proti večeru pa se je javil pri Sedovnikovi. Po tistem ni bilo več sledu o njem. Vse kaže, da se je na tistem zavlekel v seno, si neprevidno prižgal cigareto in najbrž zaspal. Gospodar trpi okrog 80.000 din škode, zavarovan pa je bil samo za 21.000 din.

Na kolesu ga zadela kap. Ko se je peljal zadnjo soboto dopoldne 34 letni mariborski gostilničar Herman Murks po Aleksandrovi cesti v Mariboru na kolesu, je nenadoma padel s kolesa in obležal mrtev. Komisija je ugotovila, da je zadela krčmarja možganska kap. Murks se je šele pred 14 dnevi oženil in je otvoril gostilno na Koroški cesti.

Starka smrtno povožena od kolesarja. Zadnjo nedeljo je neki kolesar smrtno povelil na strmih hribu pri Kamnici v okolici Maribora 76 letno preužitkarico Kajzerjevo iz Bresternice.

S hudimi opeklinami v ptujsko bolnišnico. 38 letni mali posestnik Jakob Rodošek iz Podlehnik pri Sv. Trojici v Halozah je kahal žganje. Naenkrat se je prevrnil veliki kotel in vrela brozga je hudo opekla Rodoška po vsem telesu. — Dveletna delavčeva hčerka Daniela Sagadin iz Majšperga je prevrnila po sebi lonc vrela repe in je dobila hude opekline. Imenovana poškodovanca se zdravita v ptujski bolnišnici.

Nesreča pri cepanju drv. Brata Koreljeva iz Trčca pri Sv. Vidu pod Ptujem sta cepila drva. Enemu bratu je spodletela sekira in je zadela brata Andreja v obraz ter roko. Poškodovani se je zatekel v ptujsko bolnišnico.

V zadnjem trenutku preprečena smrtna nesreča. Matija Srnič, sin posestnika iz okolice Sv. Ane v Slov. goricah, se je peljal pod večer z enovpreznim vozom proti domu. V bližini nekega prepada je odjeknil strel, katerega se je konj ustrašil ter zdvijal proti globočini. Voznik je komaj in komaj ter z nadčloveškim naporom zadržal konja, ki bi bil sicer strmoglavil z vozom in mladim Srničem v prepad.

Sreča v nesreči. Radi nalivov je narasla v začetku minulega tedna tudi Mura. Ko je bila reka še vedno zvrhana, se je vračal posestnik Alojz Borko iz Cogetincev v župniji Sv. Anton v Slov. goricah s težkim vozom moke iz mlina v Stahovcih in se je moral preko Mure poslužiti broda. Ko je bil brod s težkim dvovpreznim vozom oddaljen nekaj metrov od obrežja, se je odtrgala vrvi, s katero je bil brod pritrjen za škripec na vodilni ter glavni vrvi. Valovi Mure so potegnili s seboj brod, vendar je uspelo združenim močem vseh, ki so bili na brodu, da so obdržali brod v ravnotežju in so ga uravnali proti Vučji vasi, kjer je obstal v malem zalivu. Na pomoč prihiteli kmetje so brod toliko osigurali, da so srečno pristali na drugi strani Mure vsi potniki in z moko naloženi voz.

Vol hudo obdelal posestnika. Od Male Nedelje poročajo: Posestnik Anton Švarc je pasel vole na travniku in je enega vola čistil. Nenadoma pa je ta vol zbesnel, vrigel gospodarja ob tla in ga je tako obdelal, da mu je nalomil križ in mu hudo poškodoval obe nogi.

Bik zlomil hlapcu nogo. Ko so nalagali na postaji Gornja Radgona živino, se je zvalil težek bik na 39 letnega hlapca Martina Majerja, katerega so prepeljali v mariborsko bolnišnico z zlomljeno levo nogo.

V mrežah greha

42

Besede so merile na župnika, ki se je dobrodušno smejal.

»Sedaj pa le tiho gospa Dugan! Od danes naprej noste s. Benigno čuvali pred razbojniki, ognjem, boleznijo in naglo smrtjo.«

»Gospod župnik, saj se me ne bi tako lahko rešili, če mi noge ne bi opešale. A vedno sem rekla, da bi rada sem prišla, no, več ne bom mogla delati. Umreti je tu najlepše.«

Alojzija se je vrnila. S. Benigno je gospa Dugan izročila v Anitino varstvo. Potem se je zavila v šal in stopila v avto.

Avto je v naslednjem trenutku veselo zdrčal. Sestra in Alojzija sta sedeli zadaj, župnik in Štefan pa spredaj.

»V zavod sem moral pripeljati gospo Dugan,« je začel župnik, »in mislil sem, da to priliko lahko porabim tudi za to, da vas obiščem... Toda moj namen ni samo ta, da bi vas peljal na sprehod. Nekaj drugega je vmes. Nina je že vso zimo v bolnici. Zadnje dni se ji je stanje zelo poslabšalo in izrazila je željo, da bi vas rada videla. Jutri ji bom podelil sveto maziljenje.«

»Gospod župnik,« je vzdrhtel Štefan, »ali se je spreobrnila?«

»Da! Včeraj se je spovedala in sprejela sveto obhajilo. Sprememba, ki se je izvršila na njej, vas bo zelo presenetila.«

»Hvala Bogu!« je vzdihnil mladenič. Šele sedaj je opazil, da g. župnik ne vozi bogve kako dobro. Peljal je mimo rdečega znamenja, ne da bi ga opazil in malo je manjkalo, da ni prišel pod tovorni avto. Kmalu nato se je drgnil ob avtobus. Gospa Dugan je prav povedala.

Toda g. župnik se za te stvari ni menil.

»Zelo čudovito je to, kako jasno ljudje vidijo, ko zrejo smrt pred seboj.«

»Da!« je s tresočim glasom odvrnil Štefan, ker je malo manjkalo, da niso postali žrtev velikega tovornega avtomobila. Toda g. župnik je imel srečo, ker je brez vsake nesreče privozil do bolnice.

Štefanu je postalo tesno pri srcu. Pred njegovimi očmi je oživela dolga vrsta spominov. Molče je šel za drugimi.

Znanci so se domenili, da bosta s. Benigna in Alojzija na hodniku počakali in bo Štefan sam šel k bolnici.

G. župnik je odhitel naprej, da bi Nino pripravil na obisk. Toda kmalu se je vrnil. Njegov obraz je bil resen.

»Ravno v pravem času sem prišel,« je dejal. »Stanje se ji je nenadoma poslabšalo. Takoj ji bom podelil sveto Popotnico in maziljenje.«

»Alojzija in jaz bova pripravili vse potrebno,« je rekla s. Benigna.

»Prav. Takoj vama bom pokazal, kje so spravljali stvari za sveto Popotnico.«

Ko je Štefan stopil v sobo, je Nina bila tako blede, da je mislil, da je že mrtva. Le iz tega je sklepal, da je še živa, ker sta sestra in Alojzija pripravljale stvari za sveto Popotnico.

Ko je bilo vse pripravljeno, je stopil v sobo gospod župnik. Na sebi je imel roket in belo štolo. V rokah je držal posodico s sveto hostijo.

»Mir tej hiši!« je pozdravil ob vstopu.

»In vsem, ki v njej prebivajo!« sta odgovorili s. Benigna in Alojzija, ki sta klečali pri postelji. Tudi Štefan je stopil k njima in pokleknil. Kar je potem sledilo, se je tako hitro odigralo, da je mislil, da sanja.

Raketni polet na mesec

Kanadski graditelj raket dr. Campbell iz Edmontona pravi, da bi morala biti raketa, ki naj bi poletela do meseca, velika kakor prava gora. V nekem predavanju je omenil, da je pred kratkim čul o izjavi nekega zvezdogleda, da polet do meseca danes ni več tako nemogoča stvar kakor pred leti. Nato se je Campbell pobavil malo temeljiteje s to stvarjo in je prišel do zaključka, da je vendarle nemogoča. Najuspešnejši način za raketni polet bi bil pogon z eksplozivnimi snovmi, ki bi raketo poganjale venomer naprej. Če pomislimo, da bi si morale eksplozije slediti tako dolgo, da bi raketno vozilo doseglo brzino, ki bi bila potrebna, da premaga zemeljsko privlačnost in da bi bilo treba na isti način postopati tudi pri povratku z lune, bi morali za vsak kilogram raketne teže vzeti s seboj milijon ton pogonske snovi.

(Konec sledi)

Žrebe udarilo s kopitom otroka. Frančeka Arnejčiča, dveletnega posestnikovega sinčka iz Cirkulan pri Sv. Barbari v Haložah, je žrebe tako hudo brenilo, da mu je zdrobilo čelne kosti in so prinesli otroka v ptujsko bolnišnico.

POŽAR

Na Pobrežju pri Mariboru se je pojavil dne 9. novembra ob pol dveh zjutraj rdeči petelin v Nasipni ulici v gospodarskem poslopju posestnika Gašperja Homerja. Gasilci so požar omejili in oteli hiši. Iz gorečega poslopja so rešili živino. Z zavarovalnino krita škoda znaša 10.000 din.

Obžalovanja vredni slučaji

Kovčeg s stotisočdinarsko vrednostjo izgini. Sredi minulega tedna se je pripeljal v Maribor Slavko Rus, zastopnik celjske draguljarske tvrdke Lečnik. Rus je imel s seboj kovčeg, v katerem je bilo 600 ur in raznih drugih dragocenosti za 100.000 dinarjev. Kovčeg je prinesel v vežo restavracije v Jurčičevi ulici v Mariboru nosač, medtem ko je g. Rus obiskal sosednjo urarsko trgovino. Ko se je zastopnik vrnil h kovčegu, ga ni bilo nikjer. Zastopnik za tako znatno vsoto okradene celjske tvrdke je koj javil tatvino policiji, da izsledi krivca. Lastnik oškodovane tvrdke Lečnik je razpisal nagrado 10.000 din onemu, kateri bi izsledil drznega tatu dragočnosti.

Še en kovčeg zginil. Josip Kraker, posestnik iz Kočevja, se je hotel odpeljati v Gradec. V neki krčmi pri mariborskem glavnem kolodvoru je dal shraniti natakariči kovčeg s 1000 din vredno vsebino. Kmalu zatem, ko je Kraker odšel, je prišel v gostilno postrešček z naročilom, da ga pošilja tujec po kovčeg, da mu ga zanesse v hotel. Natakariča je kovčeg izročila in postrešček ga je zanesel v prenočišče v Zagati, kamor je kmalu prišel neznan moški in zahteval od sobarice kovčeg, katerega je zanj prinesel postrešček. Pravi lastnik kovčega Kraker je prišel po svojo prtljago v gostilno pri kolodvoru in zvedel, kaka usoda jo je zadela. Policija je ugotovila, da je bil v krčmi neznanec ob času, ko je izročil Kraker svoj kovčeg natakariči. Drznega tujca so natančno opisali in je upanje na izsleditev.

V pretepu zabodel prijatelja. V vinoču posestnika Čapla v Zg. Dupleku pod Mariborom so popivali fantje. Ko se je družba napila, je prišlo do prepira in pretepa, v katerega je posegel Čaplov sin Rudolf ter je vzel na muho najhujšega razgrajčca. Pomotoma pa je zabodel svojega znanca ter prijatelja, 17 letnega posestniškega sina Ivana Muršeca iz Zg. Dupleka, ki je dobil zabodljaj v prsa in občutne poškodbe po roki ter glavi.

Posestnik oškodovan od vlomilca za 1000 dinarjev. Domačijo posestnika Ivana Ferliča iz Selnice ob Dravi je oškodoval nočni vlomilec za 1000 din.

Z življenjem plačana izzivalna strast. V Logarovcih na Mur. polju so v Verzelovi gostilni ob zvokih godbe plesali ter peli. Med veselo družbo se je pritepel 24 letni zidar Franc Jureš iz Logarovcev, ki je izzival tako dolgo, da je prišlo do splošnega pretepa. V metežu je nekdo zabodel Jureša od zadaj v hrbet pod levo lopatico in mu ranil srce. Zabodeni se je zgrudil in je obležal mrtev.

Poštna mizerija v Slov. goricah

Prišel je naš naročnik, pritožil se je, da smo pozabili poslati list, mi smo mu dokazali, da smo ga poslali. Ko je prišel domov, pa je dobil list za dva tedna skupaj. Torej niti tedenske dostave pošte ni več.

Prihajali so naročniki, katerim smo dali list v sredo na pošto, ker smo mislili: komaj 30 km od Maribora, bodo gotovo dobili drugi dan, pa so se pritožili, da ga dobijo šele v ponedeljek. In morali smo začeti oddajati »Slov. gospodarja« v torek na pošto, da so ga ti ljudje dobili pred nedeljo.

Pa smo se pozanimali, kako je vendar s temi poštnimi razmerami v Slov. goricah. Ugotovili smo, da je za dostavo pošte vse premalo nastavljenec. Ti, kateri so, ne zmorejo vsega sami, ne morejo obhoditi določenega okoliša in puščajo pošto na vseh koncih in krajih ter prosijo ljudi, da naj oni spravljajo dalje. Torej doma ni splošne krivde, lahko je le, da je kateri pismonoša bolj, drugi pa manj požrtvovalen.

V Ljubljani na poštnem ravnateljstvu te razmere tudi poznajo, saj smo že večkrat mi sami opozarjali na te nedostatke. Tam pač pravijo, da ne morejo nastavitvi novih pismonoš, ker ni sredstev. Zato se danes obračamo na poštno ministrstvo v

Beogradu in javno povemo sledeče: Poštna mizerija v Slovenskih goricah mora nehati! Slovenske gorice, ki nimajo niti železniških zvez, niti dobrih cest, naj bodo še brez redne poštne zveze? Slovensko ljudstvo, ki v teh krajih živi, hoče ostati vsaj na istem kulturnem položaju, kot je bilo doslej vzgojeno, in ta položaj zahteva, da narod čita časopise. Skoro ne najdete hiše v Slovenskih goricah, kjer bi manjkal »Slov. gospodarja«. In kako ga ljudje težko pričakujejo, sedaj pa imaš take zveze, da ga šele drugi teden dobiš. S takim postopanjem poštne dostave se ubija vsak smisel za napredek našega naroda!

In poleg časopisov prejemajo ljudje tudi zasebno pošto. Skoro polovico pošte, ki prihaja v te kraje, je zamujena, če je vezana na datum. Koliko neprilik imajo ljudje zaradi tega!

Da naša zahteva ne bo zopet kot prazen odmev v gozd, pa pozivamo tudi krajevne občine, kjer poštne razmere niso v redu, da vse pritožbe uradnim potom pošiljajo poštnemu ravnateljstvu v Ljubljano, in to kar naprej, če treba vsak teden, pa tako dolgo, da bodo že zaradi stalnih pritožb uspeli v Beogradu in da bo enkrat konec poštne mizerije v Slovenskih goricah!

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Govorica o poneverbi bivšega sodnega oficijala Štefana Friderich se še ni polegla. Preiskovalni sodnik g. dr. Oton Planinšek je doslej zaslišal že nad 400 prič ter ugotovil, da poneverjena vsota varstvenega denarja z obrestmi znaša skupno okrog 800.000 din. Te dni je bilo zasliševanje končano in bo v kratkem izročeno gradivo državnemu tožilcu, ki bo sestavil obtožnico. Za obravnavo, ki bo največja, odkar obstoja pri nas okrožno sodišče, vlada veliko zanimanje. — Na posredovanje Tujsko-prometne zveze Putnik v Mariboru je Narodna banka preko generalnega ravnateljstva Putnika brzojavno pooblastila Putnikove poslovalnice v Mariboru na glavnem kolodvoru in na Jesenicah, da lahko kupujejo od vsakega delavca na podlagi potnega lista in objave borze dela do deset srebrnih mark

po precej ugodni ceni 13.30 din. To je velike važnosti za naše sezonske delavce, katere so doslej neusmiljeno izrabljali črni borzijanci. — Čeprav še ni točno določen dan državnozbornih volitev, so kljub temu že razni politični agenti pridno na delu ter po vsem Prekmurju trosijo letake, v katerih se trudijo očrniti zakonite zastopnike slovenskega naroda ter sebi pripraviti ugodna tla za volitve. Bomo slišali glas volilcev samih!

Turnišče. V nedeljo, 5. novembra, se je v Beogradu poročil naš rojak Ludovik Horvat z neko Beogradčanko, ki je na dan poroke prestopila v katoliško vero. Priča mu je bil sorodnik g. Terboča Ludovik, ki se je edini iz domačega kraja udeležil poroke. Mlademu paru želimo obilo sreče in blagoslova! — Pred kratkim nas je zapustil orožnik g. Milan Radojčić, ki so ga ljudje

Dve žrtvi nesrečne ljubezni. V šupi pri Hlebecu v Jareninskem dolu so našli ustreljenega 25 letnega šoferja Vekoslava Hlebeca, ki je bil uslužben pri trgovcu Ferku na Pesnici, in njegovo izvoljenko, uslužbeno istotam. Hlebec je po naknadni ugotovitvi ustrelil najprej svojo drago in nato še sebe. Gre najbrž za nesrečno ljubezen.

Ustreljen, ker je hotel s silo v hišo. Pri posestniku Francu Novaku v Mihalovcih v župniji Svetinje pri Ormožu so bili: domači 20 letni sin Franc in dva njegova prijatelja 20 letni Jožef Prelog in 19 letni Ivan Žalar. Skozi na pol razbita vežna vrata je hotel s silo 26 letni delavec Avgust Hedžet, ki je bil zunaj s skupino fantov, Trojica, ki je bila v hiši, je poiskala samokres hišnega gospodarja, iz katerega je Žalar dvakrat ustrelil. Ena krogla je zadela Hedžeta naravnost v srce in je obležal na mestu mrtev.

Uboj ob priliki mlatve. Pri posestniku Fifierju v Bojtni je bilo pri mlatvi zaposlenih več ljudi. Zvečer je prišlo do prepira,

v katerem je 19 letni delavec Martin Kapun iz Bojtnine smrtno zabodel Franca Preglja iz Bojtnine. Mladega ubijalca so izročili sodišču v Slov. Bistrici, Preglja pa so prenesli v mrtvašnico pri Sv. Martinu na Pohorju.

Nočni vlom v tabernakelj. V noči na 10. november je bilo vlomljeno v Trnovem v Ljubljani v tamošnjo župno cerkev. Lopov je odprl najprej v zakristiji vse predale ter pustil kelihe. S sekiro, katero je vzel iz cerkvenikove drvarnice, je odprl tabernakelj ter je odnesel monštranco z Najsvetejšim. Vlomilec je bil toliko drzen, da je prižgal svečo, da je bolje videl, in jo je pustil goreti. Zjutraj ob petih je opazil vlom ter ugasnil svečo cerkvenik. Proti večeru po vlom u so našli na sosedovem vrtu stajalo monštrance, dve okrogli stekleni šipi iz monštrance in tri četrtine sv. hostije. Vlomilec je odnesel samo zgornji del monštrance, ki je pa iz medenine in pozlačen.

radi vestnega službovanja imeli zelo radi. Odšel je na novo službeno mesto v Beograd, kjer se naj prav dobro počuti!

Beltinci. V ponedeljek, 6. novembra, je bil pri nas tako zvani »Innehercov« živinski in kramarski sejm, na katerega je bilo prignane precej živine. Tudi kupcev ni manjkalo, zato se je sklenilo lepo število kupčij. Živinorejci so z veseljem ugotovili, da se je cena živini znatno povzdignila, kar je bilo tudi že zelo potrebno, kajti mnogi posestniki najdejo pri reji živine svoj edini zaslužek, ki pa pri dosedanjih cenah daleko ni zadostal za vse potrebe sodobnega gospodarstva. Kaj čudno pa je pri tem dejstvo, da so cene živini na prekmurskem trgu mnogo nižje kakor v drugih predelih naše širne Jugoslavije. Največjo zaslugo za tako nezdrave razmere ima brezvestna špekulacija in pri cenah živine monopolni položaj, ki ga je zavzela prekmurska mesna industrija. Najzanimivejše pri tem pa je to, da gotovi mesarji, ki v Prekmurju kupijo živino po 2 din ceneje kot so cene drugod, prodajajo doma 2 din dražje kot n. pr. v Mariboru, do kamor imajo še posebne prevozne stroške. Ali ni to kruto izrabljanje ubogega prekmurskega kmeta? — Nezdrave so razmere tudi na sadnem, žitnem itd. trgu. Zadnji čas bi že bil, da bi se te razmere uredile.

Budinci. V torek, 31. oktobra, ob eni uri ponoči je zopet padla na državni meji mlada žrtev tihotapske strasti. Omenjenega dne sta hotela dva tihotapca skrivaj prekoračiti državno mejo iz Madžarske na našo stran. Toda sreča jima ni bila mila, ker ju je opazil graničar ter jima hotel prestreči pot. Tihotapca pa sta se spustila v divji beg in se za graničarjeve »stoj«-pozive nista zmenila. Radi tega je obmejni organ uporabil orožje ter za njima streljal. Enega je smrtno zadel, dočim se je drugemu posrečilo uiti, a je bil baje tudi on ranjen. V ubitem tihotapcu, ki je nosil na hrbtu vrečo tobaka, so spoznali še niti 16 let starega Horvat Franca iz Budincev. Drugi tihotapca pa je nosil veliko posodo s petrolejem, ki jo je ob streljanju graničarjev odvrigel. Ustreljenega mladeniča so na Vse svetnike pokopali na domačem pokopališču v Budincih. Žalostno in obžalovanja vredno je dejstvo, da »švercarji« za tako majhne koristi nepremišljeno izpostavljajo svoje dragoceno življenje smrti!

Vadarci. Dne 30. oktobra v popoldanskih urah je začelo goreti na podstrešju posestnika Bertalanč Jožefa. Ogenj je kmalu zajel vso streho ter se razširil tudi na gospodarsko poslopje in svi-

VELIKA
BLASKNIKOVA
PRATIKA
je izšla
1940

njake, in to tem hitreje, ker je pihal močan veter ter je gasilec pri gašenju primanjkovalo vode. Rešili so samo spodnji del hiše, a z gospodarskim poslopjem je zgorelo tudi mnogo sena, gospodarskega orodja in še dve svinji ter vsa perutnina. Bertalanč, ki je ob nastanku požara bil odsoten, trpi veliko škodo, a zavarovalnina znaša le 15.000 din. Ogenj je verjetno povzročila iskra, ki je padla skozi špranjo v dimniku, zato bi naj posestniki dimnikom posvečali večjo pozornost.

Kamovci. V nedeljo, 5. novembra, smo pri nas imeli prav lepo svečanost. Turniški g. dekan Jerič nam je blagoslovil ob veliki udeležbi vernikov križ na pokopališču, ki smo si ga Kamovščani dali sami postaviti.

Gomilici. Letošnje leto so bile velika nadlega za naše žitne poljane nadležne miši, ki so veliko lepega pridelka uničile. Oblast se je potrudila, da bi to nadlego čimprej odpravila, zato je dala razglasiti po vseh občinah, da naj polagajo po njivah strup, ki so ga prejeli. Nekateri pa so z njim neprevidno ravnali in ga je neki fant namesto na njivo odnesel domov in ga doma zaklenil. Slučajno je pa prišel do njega njegov brat, ki ga je, ne vedoč, da je strup, pojedel, radi česar je naslednjega dne umrl. Bil je to dečko! Nesrečnemu pokojniku naj bo lahka zemlja! — Pred meseci je telica v hlevu sunila posestnico Gerkev Ano ter ji zlomila desno roko. Zdravi se v soboški bolnišnici.

Bakovci. Pred kratkim se je pojavil požar v oslici slame posestnice Perkič Ane. Ker se je slama nahajala zelo blizu gospodarskega poslopja, je obstojala velika nevarnost, da bi se tudi isto sosednjimi zgradbami vnelo. Vendar so to preprečili domači in kroški gasilci, ki so vsa poslopja toliko časa polivali, dokler ognja niso pogasili. Kako je ogenj nastal, še ni dognano in se vrše poizvedbe.

Motvarjevci. Pretekli teden je bila pri nas prodaja drv, in sicer stoječega gozda. Drva so bila mnogo dražja kot lani, zato si jih siromašnejši le s težavo nabavijo. Nabava kuriva je za naše Prekmurje, zlasti za Ravensko, precej pereče vprašanje, ker nam drva vedno primanjkujejo in tudi nimamo nobenih boljših izgledov v bo-

dočnosti, ker nimamo mladih gozdov, a starejši so večinoma že iztrebljeni.

Dokležovje. Splošno znano je, da deroča reka Mura skoraj vsako leto poplavlja naša polja in travnike, zato nam je banska uprava priskočila na pomoč ter dala zgraditi zaščitni zid, katerega je zadnja povodenj precej poškodovala. Za popravilo pa smo prejeli 30.000 din od banske uprave, za kar se prav lepo zahvaljujemo. Prva dela so že bila oddana na licitaciji 2. novembra, zato bomo z deli takoj začeli.

Naši rajni

Sv. Peter pri Mariboru. V Vodolah je umrla dne 7. novembra Jožefa Gole v starosti 86 let. Pokojna je bila vzorna krščanska žena, ki jo je Bog v teku življenja mnogokrat preizkusil, posebno, ko ji je v svetovni vojni padel sin. Pokopali smo rajno 9. novembra ob veliki udeležbi znancev in sorodnikov. Svetila ji večna luč — žalujočim naše sožalje!

Sv. Peter pri Mariboru. Zadnje čase sta umrla dva bivša viničarja, in sicer Gradišnik Franc iz Metave in Ribič Jakob iz Hrence. Prvi je bil star 72, drugi pa 85 let. Oba sta bila še viničarja stare šole, vestna, marljiva in zvesta svojim gospodarjem. Naj sedaj pri Bogu uživata večni mir in pokoj! — žalujočim ostalim izrekamo naše sožalje!

Vurberg pri Ptuju. Pretekli teden je bila pokopana 63 letna vdova Genovefa Krepek, posestnica iz Krčevine. Zadelo jo je kap. Rajnica je bila skrbna gospodinja in dobra mati. Naj počiva v miru — žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Rupert v Slov. goricah. V torek, 7. novembra, smo pokopali Lucijo Lešnik. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazal njen pogreb. Ruperški pevci so zapeli na domu in pri grobu rajni v slovo. Bila je velika ljubiteljica hiše božje, kot članica ženske Marijine družbe je rada prejemale mesečno sv. zakramente. Bogu vdano je prenašala trdovratno bolezen, katera jo je spravila v grob. Na sedmini rajne Cile se je nabralo 60 din za afriške misijone. — Rajna naj počiva v miru! žalujočim naše sožalje!

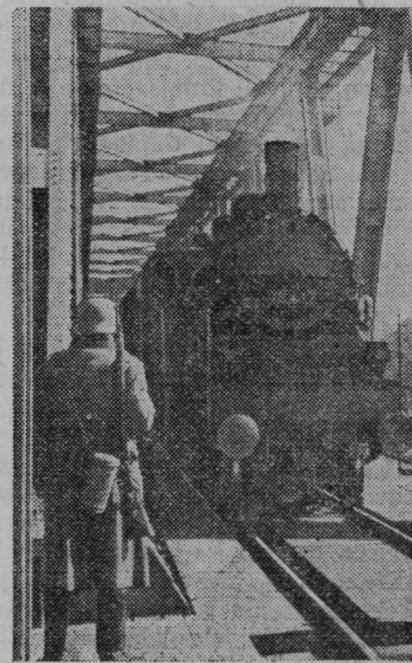
Lešnica pri Ormožu. Za posestnikom Antonom Habjanič, ki je umrl v starosti 77 let, je preminul zadet od srčne kapi Matija Podgo-

Nemci se podajo na zaustavljeni parnik v Severnem morju, da preišče njegov tovor

Himmeler, poveljnik nemške policije, kateri vodi preiskavo o zagonetnem atentatu v Münchenu

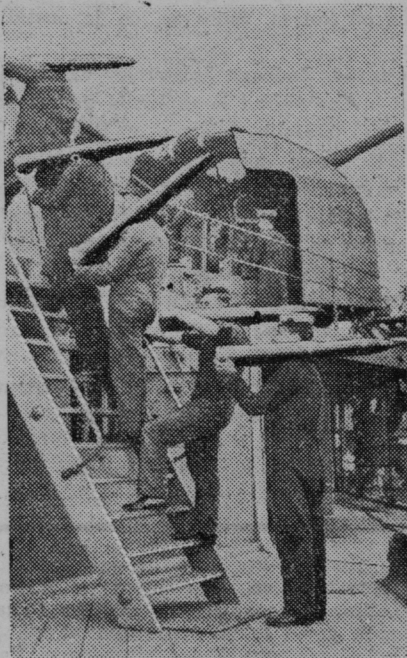
Mostove, kateri so zgrajeni preko obmejne reke Ren, v sedanji vojni s posebno pozornostjo stražijo

relec, mizarški mojster, star 48 let, nakar je smrt pobrala posestnico Matildo Habjanič v starosti 67 let. Vsi so bili dobri gospodarji in dobrotniki revežev. Naj jim sveti večna luč — preostalim pa naše sožalje!

Sv. Vid na Planini. Žalostno so zapeli zvonovi in nam naznanili tužno vest, da je v celjski bolnišnici umrl v dveh dneh svoje bolezni Karlek Jazbec, dijak 4. razreda gimnazije, doma iz Vrha. Starši so stavili nanj mnogo upanja, toda božja vsemogočnost je hotela drugače in je komaj 15 letnega Karleka preselila k sebi v nebeško domovino. Oče ga je dal prepeljati domov, kjer so ga položili na mrtvaški oder med zadnje jesensko cvetje. Še mlad, a vendar že priljubljen med ljudmi, je pričal njegov pogreb, ki se ga je udeležilo mnogo faranov. Na grobu so mu govorili zadnje besede g. župnik Presnik in v imenu dijaštva dipl. jurist L. Kolman, moški zbor pa mu je zapel žalostinko. Mi se bomo Tebe, dragi Karlek, vedno spominjali, staršem in ostalim pa izrekamo naše globoko sožalje!

Osmrtnice, žalne podobice, žalna pisma v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Topovske granate nalagajo na angleško bojno ladjo

Armada v Švici se poslužuje psov za prenašanje povelj od ene do druge edinice

Iz celjskega okrožja

Nesreče

Za las ušel smrti. Dne 8. novembra kmalu po 18. uri se je vračal v avtomobilu industrijalec Weinberger, lastnik tekstilne tovarne Metka v Ipavčevi ulici pri Celju, domov v mesto. Ko je gospodar doma izstopil, je peljal šofer Avgust Kunej avto nazaj v tovarno. Na povratku je dospel do nezavarovanega železniškega prelaza v Ipavčevi ulici. V tem trenutku je vozil tamkaj osebni vlak, ki prihaja v Celje ob 18.41. Šofer je prepozno opazil nevarnost in je zadela lokomotiva od strani ob avto. Trčenje je bilo tako silovito, da se je avtomobil razbil, šofer pa je dobil le večjo vrezino na levi roki. Obrezanega šoferja so oddali v bolnišnico, kjer so mu rano zašili, nakar se je podal sam domov.

Kovaški mojster se ubil. 51 letnemu kovaškemu mojstru Ignacu Pristovniku na Sp. Hudinji pri Celju je na povratku v stanovanje spodrsnilo na stopnicah. Mojster je priletel tako nesrečno, da mu je počila lobanja in so ga spravili nezavestnega v posteljo, kjer se je kmalu zavedel. Ko je pozneje mirno zaspal, so bili domači prepričani, da bo okreval in so se odstranili. Pristovnika pa so našli drugo jutro mrtvega v postelji.

Umrli radi konjske brce. Kobila je brenila v trebuh v Vonarju pri Pristavi 28 letnega sina posestnice Miho Bevcerja. Hudo na znotraj poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico, kjer pa mu niso mogli več pomagati.

Nesreča 79 letnega občinskega reveža. Jakob Vlak, 79 letni občinski revež s Ponikve, je padel z voza, ko se je peljal s kravami proti domu. Kolesa so šla čezenj in so ga spravili v celjsko bolnišnico s hudimi poškodbami po nogah ter glavi.

Voz mu zlomil nogo. Jožef Petek, 46 letni dninar iz Malega Lipoglava pri Ponikvi, je peljal voz sena po cesti. Voz se je radi slabe ceste prevrnil in pokopal pod seboj voznika. Petka so prepeljali v celjsko bolnišnico s strto levo nogo.

Splavar si pri padcu zlomil nogo. Pri oddajanju splava je padel in si zlomil levo nogo 38 letni splavar in posestnikov sin Ivan Žunter iz Rečice ob Savinji. Ponesrečeni se zdravi v celjski bolnišnici.

19 letni posestniški sin smrtno ponesrečil s puško. 19 letni posestniški sin Pavel Gojšnik iz Bukovja pri Frankolovem se je podal pred enim tednom s fanti v graščinske gozdove v Konjiški gori in je vzel s seboj puško. Od skupine prijateljev se je Pavle oddaljil in se ni več vrnil. Fant-

je so bili prepričani, da je šel h Kranjčevim v Črešnjice, in ga niso takoj iskali. Ker pa Pavleta ni bilo od nikoder, so ga šli iskat in so ga iskali zaman dva dni. Šele skupini 39 frankolovskih fantov je uspelo, da so našli Gojšnikovega na Kraljevi drči s prestreljeno glavo. Dobri fant je zašel v gosti megli v drčo, kjer mu je spodrsnilo in se je zgodila smrtna nesreča s puško pri padcu. Smrtna nesreča je hudo zadela ne samo ugledne družine smrtno ponesrečenega, ampak vse Frankolovo.

V zadnjem trenutku otepi strašne smrti. V Mihalovcih pri Brežicah je začelo goreti stanovanjsko in gospodarsko poslopje kmetice Marije Horvatičeve. Soseba je opazila požarno nesrečo in je v zadnjem hipu vzbudila mater ter hčer, ki sta si komaj in komaj otepi iz gorečega poslopja golo življenje.

Kozolec žrtev požiga. V Ločah pri Brežicah je zgorel kot žrtev požigalčeve roke kozolec posestnika Jožefa Petrigoja. Požigalca so opazili vojniki, ki stražijo most, a je kljub temu uspel zločincu pobeg na Hrvaško.

Razno

Za 12.000 din pokradenega zlata in dragocenosti. Zlatarju Francu Ochs v Gosposki ulici v Celju je bilo pokradenega zlata in dragocenosti za 12.000 din. Nekaj ukradenega blaga je izsledila celjska policija v Celju ter po okolici in je zaprla več oseb.

Izredna podivjanost. Na Masarykovem nabrežju v Celju so še neodkriti podivjanci popolnoma uničili vse mlade brve in poleg tega so še pometali tri klopi v Savinjo.

Posledica starega sovraštva. 24 letni posestnikov sin Anton Bobner iz Vojnika pri Celju in delavec Ciril Kuzman sta se iz starega sovraštva stepla. V pretepu je Kuzman zabodel Bobnerja v vrat ter prsa. Težko poškodovanega so odpremili v resnem stanju v celjsko bolnišnico.

Zakaj bežite pred srečo? Ne oklevajte dalje, temveč nabavite si takoj srečke efektne loterije v Petrovčah. Srečke razprodajajo po deželi fantovski odseki in dekliški krožki. Za 5 din lahko dobite motorno kolo, vredno 8000 din, par volov ali kak drug bogat dobiček.

Kaj čakate? Ali hočete zopet naročiti cenik šele potem, ko bo istega zmanjkalo. Pišite še danes trgovski hiši Stermecki, Celje po novi cenik in vzorce. 1573

Bivša avstro-ogrška cesarica Zita, o kateri potrjujejo vesti, da bo postal njen sin Oton vladar po tej vojni na novo vzpostavljene Avstrije

Indijski podkralj, angleški lord Linlithgoro, govori indijskim voditeljem, kateri zahtevajo, da postane Indija angleški dominijon po zgladu Avstralije, Kanade itd.

Strel iz ljubosumnosti. Neki celjski mehanik je spremljal v noči 23 letno uslužbenko Ido Šimenko iz Krekove ulice v Celju. V drevoredu pri Glaziji je počil iz teme strel in zadel Ido Šimenkovo v hrbet. Lažjo obstreljeno dekletko so oddali v bolnišnico.

Rajnim spomin

Vransko. Preteklo soboto smo položili k večnemu počitku odločnega krščanskega moža Andreja Pečovnika iz Klokočevca, očeta naše ga priljubljenega župana Franca Pečovnika. Rajni je bil daleč na okrog znan kot markantna osebnost po svoji odločnosti in energiji. Bil je dolgo vrsto let cerkveni ključar podružničnih cerkva sv. Jeronima, sv. Katarine in Marije Cretenske. Kako je bil priljubljen, je najlepše pokazal njegov pogreb, ki se ga je udeležil med drugimi tudi g. senator Alojzij Mihelčič. Dobri Bog mu bodi za njegova dobra dela obilen plačnik! — G. županu in njegovi družini naše sožalje!

Sv. Rupert nad Laškim. (Naši rajni.) Pri nas smrt v zadnjem času ne samo kosi, ampak kar seka. Dne 2. novembra je v Sv. Petru za Potočkom umrla gospodinja-vdova Marija Hrastnik po večletnem hiranju v starosti 77 let. Lepo je s svojim, sedaj že devet let rajnim, možem oskrbela številno družino, bila dobra, slovenska, krščanska mati, morala nositi težek križ vsakdanjih kmečkih skrbi in dolgoletnega bolehanja. Sedaj pa si, dobra mati, vse prestala. Počivaj v miru! — Vse znance je pretresla nenadna smrt mladega kmetovalca v Mrzli brezi, Videc Adama, p. d. Gorišekovega Adama. Letos v aprilu si je pripeljal na svoje čedno posestvo mlado gospodinjico iz Grahovš, Anico Pušnik, začel z mladeniško vneto ureditvijo in zboljševanja svojega že itak dobrega posestva. Vedno zdrav si ni mogel misliti, da bi tako naglo podlegel zavratni bolezni. Splošno se sodi, da si je po gostilniškem guljažu zastupil želodec; naglo je hiral in v kljub zdravniški pomoči je umrl v celjski bolnišnici 4. novembra. Truplo so domači dali prepeljati v Sv. Rupert, da počiva v domači zemlji. Velika množica znancev, sosedov in prijateljev je spremljala mladega gospodarja — bil je šele 32 let star — na zadnji zemeljski poti. Vrli mladi gospodar, večna luč naj ti svetli! — Hudo prizadetim svojem obeh rajnih naše sožalje!

Vojnik. Družini dr. Pokorna je smrt iztrgala hčerko Barbiko. Hudo prizadeti družini naše sožalje! — V bližnji Šmarjeti je umrla 68 letna kmetica Terezija Žumer. Naj počiva v miru!

Prireditve in dopisi

Celje. Fantovski odsek Celje I. je imel preteklo sredo svoj tretji redni občni zbor. Iz poročil je bilo razvidno, da je odsek v zadnji poslovni dobi pridno delal, naraslo je število članstva, tudi število podpornikov se je dvignilo. Med letom je bilo 42 rednih sestankov s predavanji o prosvetnem in narodnem delu. Med članstvom se je pojavila želja po tesnejšem sodelovanju s starešinstvom, zato se je pri volitvah izvolil eden izmed starešinskih klubskih članov v odbor.

Sv. Jurij ob Taboru. (Tombola.) Prosvetno društvo priredi tombolo v nedeljo, 26. novembra, ob pol treh popoldne v Katoliškem domu. Tombolskih dobitkov bo deset, in sicer: telica, žensko kolo, moško kolo, plug, brana, zaboj sladkorja, vreča moke, klafta bukovih drv, zapetna ura, klafta drv. Poleg tombol bo še nad 300 lepih dobitkov. Karta stane samo 2 din. Pridite v obilnem številu!

Sv. Rupert nad Laškim. Smo skriti v teh hribovskih krajih, pa nas najdejo ne samo vsi brezposelní siromaki in postopači, ampak tudi agentje v modernih avtomobilih. Pride pred kratkim v Sv. Rupert čeden avto s preprijaznim gospo-

dom; rekel je, da prihaja iz nesrečne Poljske; ponujal je razno blago. Pa se je vsak naš človek začudil, kako je mogoče za čedno volneno obrisačo zahtevati samo 2 din, za lep namizni prt 4 din, za par nogavic le 1 din. Ko pa si segel po tem zapeljivo-cenenem blagu, je gospod sladko odvrnil, da je danes pripeljal blago samo na ogled, čez dva dni je obljubil priti semkaj s tovornim avtomobilom, da nas bo vse naravnost osrečil. Ko si je tako naklonil srca, oziroma žepe, je naenkrat ponudil sukno za obleko za precej visoke cene in je tudi par posestnikov premamilo, da so kupili. Nato je izginil, tudi njegove obljube cenenege blaga so skopnele obenem z zgodnim snegom, moža ni več na spregled. Zato pa, ljudje božji, pazite, da vas ne bodo razni judovski in njim podobni agentje naplahtali! — Smolo ali nesrečo je imel posestnik v skriti grabi. Kupil je pred par dnevi čedno svinjo za 900 din, da bi jo spital za dobre koline kje ob Svečnici. To bi bila za gospodarja, oziroma gospodinjico lahka reč, ker je mlin v hiši. Pa so snažili hlev, spustili svinjo na odprto dvorišče; šemka pa je zlasto prostost porabila in jo pobrisala v bližnje hosto. Vse iskanje zgubljenega prašička je bilo zaman. Ker pri nas ni volka, ki bi ubežnika rekviriral, je to najbrž storil kak brezvesten človek, kakršnih tudi tukaj ne manjka.

Vransko. Nikar ne pozabite, da lahko pridete poceni do kolesa, lepe žepne ure, sežnja drv, lepe ženske obleke in drugih potrebnih stvari, če se udeležite v nedeljo, 19. novembra, ob dveh popoldne velike tombole, ki jo priredi v Slomškovem domu vranski fantovski odsek. Cena tombolski srečki je samo 2 din. Začetek točno ob dveh, da bodo lahko tudi bolj oddaljeni že ob mraku doma. Sreča vas išče, zgrabite ugodno priliko, li se vam nudi!

Laško. V soboto, 28. oktobra, se je vršila širša seja okrajnega kmetijskega odbora za laški okraj. Obravnaval se je proračun za leto 1940. Dohodki so preračunani na 41.650 din in prav tako tudi

izdatki. Med izdatki so večje postavke za podpore sadjarskim podružnicam za gradnjo sadnih sušilnic, in sicer znesek 4000 din. Tako dobijo po 1000 din sadjarske podružnice v Šmarjeti, v Rečici in Laškem, 1000 din pa za sušilnico pri Sv. Lenartu, katero nameravajo graditi prihodnje leto. Živinorejska zadruga na Dolu pri Hrastniku dobi podporo v znesku 2000 din za ureditev zadružnega pašnika na Kalu. Predvideni sta za prihodnje leto dve živinorejski razstavi, in sicer ena na Dolu pri Hrastniku, druga pa v Jurkloštru. Podpore se bodo dale tudi za nabavo plemenskih bikov in merjascev. V kritje izdatkov prispevajo občine: Laško 9000 din, Trbovlje 7250 din, Hrastnik-Dol 6000 din, Sv. Krištof 4500 din, Loka 4500 din, Jurklošter in Sv. Lenart po 3000 din. Skupaj prispevajo občine 38.250 din. Ostalo se krije iz preostanka tekočega leta. Sadna trgovina se je zadnji čas precej poživila. Jabolka se plačujejo do 2 din kg. Prav tako tudi kupčija pri živini, ker se je povečal izvoz.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Anton Geršak, doma iz Plesa v tukajšnji župniji, je odšel 3. novembra neznanokam in se od takrat ni povrnil. Fant je srednje visok, blečen v novo rjavo obleko in rjave čevlje. Na vratu se mu pozna zaceljena rana od operacije. Pri sebi ima prometno knjižico od kolesa. Sumi se, da je postal žrtev zločina.

Gornji grad. Zadruga splavarjev za okraj Gornji grad in Dravograd je zaprosila generalno ravnateljstvo državnih železnic v Beogradu glede ugodnosti voženj splavarjev po železnici. Železniško ravnateljstvo je prošnji ugodilo, zato se pozivajo splavarji, da si nabavijo fotografije za legitimacije in jih predložijo železniškim oblastvom, da jih potrdijo.

Št. Ilj pri Velenju. Poročil se je tukajšnji daleč na okrog znani sadjar, drevesničar in strokovni pisec Anton Jelen s priljubljeno pesnico Marijo Brenčičevo iz Podlpe pri Vrhniki. Mlademu paru obilo sreče in božjega blagoslova!

Dopisi

Svečina. Ob bližajočem zatonu leta odhaja naš g. župnik in duhovni svetnik Franc Časl iz Svečine. Dvajset let plodnega duhovnega pastirovanja v naši župniji zapušta, a mi mu ob njegovem tihem slovesu iz globin naših duš kličemo: Povrni Bog za vso skrb in trud ter v novi župniji šmartno ob Paki želimo obilo blagoslova! — Hvaležni farani.

Ljutomer. Obhajala sta srebrno poroko v krogu odličnih prijateljev velespoštovana g. Kryl Božidar, sodni nadoficial v pokoju, in soproga Berta. Želimo katoliškima zakoncema obilo sreče ter iskreno častitamo k njunemu jubileju! — Dne 12. novembra je obhajal 60 letnico rojstva naš priljubljeni g. župnik monsignor Lovrec Andrej. Želimo mu, da doživi med nami še mnogo lepih sončnih dni!

Sv. Vid pri Ptujju. Celih deset dni od 20. do 31. oktobra smo imeli v naši župniji zelo potreben kulturni obisk. Higijenski zavod iz Ljubljane je priredil tudi pri nas zdravstveno socialno akcijo. Zaradi obsežnosti župnije za spodnji del v Sv. Vidu od 20. do 26., za zgornji pa na Selah od 26. do 31. oktobra. V Slomškovem domu v Sv. Vidu in v šoli na Selah je bila lepo uspeša razstava, zlasti je bilo mnogo poučnih slik, ki so nazorno prikazovale najpotrebnejši nauk o higieni doma in otrok. Ob večerih pa se je vedno zbralo mnogoštevilno občinstvo, posebno mladine in mater. Vsi so pazljivo poslušali lepo izvedena poučna predavanja zaščitne sestre gđc. Lade Rajšp. Po predavanju pa je bil vedno temu primeren film. Zaščitni sestri pa sta vsak dan obiskovali po vaseh družine z dojenčki in bolniki; dajali potrebna navodila in pa tudi obdorovali revnejše matere s prav koristnimi darovi:

srajčke, oblekce, nogavice in pa mnogo lekarniških potrebščin za nego dojenčkov. Kakor smo zvedeli, jima je to omogočilo društvo Prijateljev Slovenskih goric in pa nabiralna akcija dobrosrčne gospe podbana Klare Majcenove. Vsi župljani se iskreno zahvaljujemo Hig. zavodu, društvu Prijateljev Slovenskih goric in pa blagi gospej podbanovi. Prav tako tudi prisrčna hvala zaščitnima sestram gđc. Rajšp Ladi in Semolič Mileni, da sta požrtvovalno vodili razstavo in celotno delo. Tudi g. dr. Mrgoletu, banovinskemu zdravniku v Ptujju, se zahvaljujemo, da nas je medtem obiskal in imel zaključno predavanje. Želimo, da bi naša župnija doživela še več takih in podobnih kulturnih obiskov, ki tako blazilno vplivajo na tukajšnje socialne razmere.

Sv. Vid pri Grobelnem. K posestniku Jožefu Groseku v Bodrežu je dan pred Vsemi svetniki prišel 26 letni srednje velik možki, z bujnimi rumenimi lasmi, toda brez pokrivala. Bil je oblečen v rjavo, na plečih raztrgano dolgo sukno. Izdajal se je za brezposelnega ter je prošil za prenočišče. Pripovedoval je, da ima strica v Konjicah in da je kot brezposelní prepotoval vso Srbijo, išoč del. Ker je kazal neko delavsko knjižico, iz katere se je razvidelo, da se piše Franc Florjančič, doma iz Hoč, ga je gospodar sprejel na prenočišče. Čez noč je kašljal, kar je znak, da ima jetiko. Zjutraj je poležal in ko so domači odšli, je vdril v omaro ter odnesel 500 din v gotovini, pleteno novo jopico v vrednosti 300 din, žepno uro s srebrno verižico in lepo težko palico, tako da znaša skupna vrednost ukradenih predmetov 1000 din. Če ga kdo vidi, ga naj preda orožnikom.

Kmečka trgovina

Ali se s prodajo res lahko počaka?

Bilo je in bo, da je med poročanjem o cenah živine in pridelkov v časopisju in onimi na terenu vedno razlika, v enem kraju večja, drugod zopet manjša. To kmetje tudi dobro vedo, zato so pa tako nezaupni. Tako je gotovo vsak, ki je čital zadnje poročilo o bodočem dvigu cen živine, gotovo mislil sam pri sebi: »Pišejo lahko, toda kaj bo, če to, kar se napoveduje, vendarle ne bo res? Ti, ki pišejo, nimajo živine in ne bodo prizadeti, trpeli bomo mi sami.« Na vse to se lahko reče tole: Res je, da za prihodnost ni mogoče z gotovostjo računati. Toda kljub temu vendar vsak računa z bodočnostjo. Ni ga menda kmetovalca, ki bi se ne vprašal, kako bo za naprej. Zato je prav, da imamo prihodnost vedno pred očmi, kar je predvsem važno baš pri kupčiji, posebno kmečki. Da kmet tolikokrat slabo prodaja in drago kupuje, je vzrok ravno v tem, ker premalo računa z bodočnostjo. Treba si je vedno ustvariti jasno sliko z ozirom na nastali položaj in potem tega uravnati prodajo svojih proizvodov. In samo z ozirom na položaj, ki je radi vojne nastal, si lahko ustvarimo jasno sliko za bodočnost, recimo vsaj za četrto leta naprej. Na podlagi tega lahko z gotovostjo računamo na boljše cene kmetijskih pridelkov, posebno živine. Seveda ne bodo cene kar tako poskočile, ampak se bodo dvigale le počasi, sorazmerno s porabo zalog, ki jih vojna žre. Vendar nam že to dejstvo zadostuje in daje notranjo samozavest, da se bodo kmetijski proizvodi še iskali, radi česar jih sedaj ni treba ponujati ali prodajati v brezcenje. Ne bodo minili trije meseci, ko se bo živina in pridelki, za katere se sedaj ponujajo sramotne cene, že zelo iskali. Zato pravimo še enkrat: ne prodajajte živine in drugih pridelkov za prenizke cene! V takih časih, kot so danes, lahko vsakdo računa z boljšimi cenami in tozadavne napovedi niso nič posebnega, ker se vsakemu same od sebe vsiljujejo misli, da mora tako biti. Vsaka vojna je še doslej šla v tem pravcu in bo še ta.

Dobri izgledi pri prodaji lesa

Po prvotnem skrčenju izvoza lesa v začetku vojne, čemer je bila vzrok nejasna situacija in prometne težkoče, je že v oktobru naš lesni trg znova oživel in je postalo povpraševanje po našem lesu izredno živahno. Posebno ugodna situacija za naš izvoz je nastala v zvezi z izvajanjem nemške blokade v Baltičkem morju in angleško-francoske blokade v Severnem morju. Zaradi te blokade je baltičkim državam in deloma tudi Rusiji zaprta pot v zapadno Evropo. Celotni izvoz iz Norveške in švedske je zelo otežkočen. Vrh tega se je blago iz severnih držav zelo podražilo zaradi visokih prevoznin in zavarovalnih premij (vojni riziko).

Ti razlogi so napotili zapadno-evropske države, da obračajo sedaj svojo pozornost našemu lesnemu trgu. Poleg Angležev se pojavljajo na našem trgu kot kupci tudi Francozi. Znano je, da smo prej imeli v Franciji velike težkoče zaradi naše zahteve po zvišanju kontingentov in zaradi drugih ugodnosti za izvoz našega lesa. Sedaj, ko so prenehali dovozi iz severnih držav, pa prihajajo francoski uvozniki sami k nam zaradi nakupa lesa. V naši državi se mudijo zadnje dni predstavniki velikih francoskih uvoznih trgovcev zaradi pogajanj o nakupu večjih količin našega lesa.

Enaki razlogi so merodajni, da se je pričela živo zanimati za naš les tudi Anglija, ki je prej krila več nego tretjino svoje uvozne potrebe v baltičkih državah in Rusiji. Kako velika je uvozna potreba zapadnoevropskih držav, nam priča tudi okolnost, da nudijo Angleži odkup našega lesa s prevzemom v naših lukah in tako, da bodo nakupljeno blago na lastni riziko z angleškimi ladjami prevažali v Anglijo. Seveda pa bo Italija tudi v bodoče ostala naš glavni odjemalec, ker je italijanski trg zaradi bližine in starih poslovnih zvez za naš izvoz najprimernejši.

Tudi v Nemčijo bomo nadalje izvažali les. Nemčiji pa naš mehki les ni več tako nujno potreben, ker ima sedaj na razpolago lesno produkcijo baltičkih držav in Poljske. Pač pa se zanima Nemčija za naš trdi les in zlasti za železniške prage. Nemčija potrebuje trenutno veliko število železniških pragov za obnovev železniškega prometa na Poljskem. Ker se razne države zanimajo za naše železniške prage, se je

pokazala potreba, da se uvede kontrola izvoza pragov, kar je naša Narodna banka že storila.

Kaj žele kupiti Francozi?

Konec tega meseca pride v Beograd francoska trgovska delegacija, ki želi skleniti z nami ugodno kupčijo, katera bo, kakor kaže, posebno za nas ugodna. Francozi žele kupiti predvsem vprežne konje, pšenico, pšenično moko, lan, konopljo, ovčje in jagnjetovo meso, železniške prage itd. Za razliko od prejšnjih kupčij, pri katerih smo mi morali od Francozov prav toliko kupiti kot oni od nas, bomo najbrž (vsaj tako se govori) pri tej kupčiji prodali Francozom za 40% več kakor pa bomo od njih kupili.

Zanimivo je, da se sedaj vsi naenkrat zanimajo za lan in konopljo. Vzrok je menda v tem, ker je otežkočen pomorski promet in produkcija bombaža. Če bo vojna vihra in sedanje stanje trajalo še nekaj časa, bodo tisti kmetovalci, ki bodo sejali lan in konopljo, morda zelo dobro odrezali. Na pomlad bi kazalo, da bi naši kmetovalci tudi na to mislili.

Kako se je prodajala živina v oktobru?

Zastoj pri izvozu živih prašičev, ki je nastal v septembru radi mednarodnih dogodkov, je trajal skoraj do zadnjega tedna v oktobru. Od tega časa naprej izvažamo tedensko na dunajski trg 2500 komadov, v ostalo Nemčijo pa 1000 komadov živih svinj. Razen tega je bilo v Švico izvoženih 68 vagonov prašičev, od zadnjega tedna oktobra dalje pa se bo izvozilo 1000 komadov tedensko, od katerega pride ena tretjina na pršutarje.

Od zadnjega tedna oktobra dalje plača Zavod za svinje, ki se izvažajo v Nemčijo, 50 par višje cene kot doslej, za izvoz v Švico pa plača 12 din za špeharje in 12.20 za pršutarje franko meja. Cene v državi naraščajo, posebno proti koncu oktobra, ko so dosegle višino 8.50—9.50 din po vrsti in kakovosti.

Živa goveda. Izvoz goved je bil v oktobru naslednji: za Italijo okoli 450 komadov tedensko, za Nemčijo pa 500 komadov. Zadnji teden je bilo treba izvoziti 800 komadov, od tega okoli 40% bikcev, juncev in telic. Cene za goveda v državi so se gibale med 4.50—6.50 din po vrsti in kakovosti, dočim so bile cene, ki jih plača Zavod za pospeševanje zunanje trgovine izvoznikom, povečane za okoli 25 par pri kg.

Pšenica in moka se je podražila za 15%

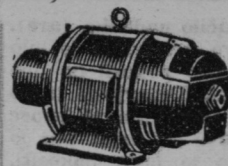
Prizad je takoj po končani žetvi nastavljen cenno pšenici na vojvodinskem žitnem trgu na 165 din stot. Ker ni imel dovolj skladišč, je nastal zastoj pri nakupu, radi česar so tudi cene padle na 100—120 din stot. V zadnjem času pa se je začela cena pšenici zelo dvigati. Pretekli petek je bil zabeležen zaključek za pšenico v vlačilcu na Tisi po 185 din, kar pomeni, da je cena na trgu prekoračila Prizadovo intervencijsko ceno za 20 din pri meterskem stotu. Kakor zatrjujejo, so bili v sredo sklenjeni tudi že terminski zaključki za dobavo v marcu, in sicer po ceni 200 din stot. Vzporedno s podražitvijo pšenice se je pričela naglo dvigati tudi cena moka. Še sredi oktobra je notirala moka »0« na novosadski borzi 2.30—2.40 din kg, sedaj pa je narasla na 2.65—2.75 din. Od srede oktobra se je torej pšenična moka podražila za 15%.

Poleg pšenice se je znatno podražila tudi koruza, ki je sredi oktobra notirala okrog 110 din stot, sedaj pa se je cena v Novem Sadu povzpela že na 134—136 din. Podražitev koruze je posledica slabe letine. Vojaški erar kupuje znatne količine koruze in ovsu. Cena ovsu je od srede oktobra narasla od 140 na 150 din, cena ječmena pa se je dvignila od 145 na 155 din.

Mnogi pripisujejo podražitev dobrim izgledom za izvoz moke v inozemstvo. Nemčija bo od nas kupila 2500 vagonov bele moke, prav tako je Italija v načelu pripravljena uvoziti večje količine moke, vendar kontingent še ni določen. V Nemčijo bomo izvozili tudi 400 vagonov živinske moke in otrobov. Glede na dobre izgleda za izvoz moke se mlini v večjem obsegu zalagajo s pšenico. Kupujejo pa tudi trgovci, ki računajo, da bo cena še narasla, kar dokazujejo terminske kupčije po višjih cenah.

*

DOBAVLJA-POPRAVLJA

motore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

Cene jaje in perutnine so se dvignile

Iz Čakovca poročajo, da so se jajca podražila radi slabe nesnosti kokoši. Tako stane jajce že 1.70 din komad. Povpraševanje po jajcih iz tujine je pa zelo veliko in se je izvozilo te dni več vagonov jajc.

Tudi pri perutnini cene naraščajo. Sicer izvozniki še ne kupujejo puranov, toda kljub temu so cene že narasle. Kmetje zahtevajo za pure 40 do 50 din, za purane pa celo 120 din komad. Toda kljub tako visokim cenam so kmetje pure in purane deloma že prodali.

Gospodarske zanimivosti

Koliko smo izvozili vina? V oktobru smo izvozili v Nemčijo 472.273 litrov naših vin. Skoraj vse vino je bilo izvoženo iz mariborskega okraja. — Ves letošnji izvoz naših vin je znašal do konca oktobra: v Nemčijo 1.334.175 litrov, v češki protektorat 20.422 litrov, v Holandijo 891 litrov, na Poljsko 4922 litrov.

Tudi čevlje izvažamo. Bačino podjetje v Borovu v Jugoslaviji je letos izvozilo okoli 200.000 parov čevljev, ki so bili poslani v druge balkanske države, dalje v države na vzhodu ter celo v Ameriko.

Štiri milijone debelih prašičev lahko redi Nemčija s krmo, ki jo je dobila iz Rusije. Na ta način se Nemci oskrbujejo z živilo, posebno za mastjo, ki so jo najbolj pogrešali.

Tržne cene goveje živine

Voli. Ptuj 4—4.75 din, Slov. Konjice prvovrstni 4.50—6 din, ostali okrog 4 din, Dravograd 4 do 4.50 din, Celje 4—5 din, Šmarje pri Jelšah prvovrstni 6.50 din, ostali 4.50—5.50 din, Litija 4.50 din, Kočevje 4.50—5 din, Ljubljana prvovrstni 5.50—6.50 din, ostali 4.50—5.50 din kg žive teže. Iz prednjih sejmskih poročil se vidi, da se je cena volom že zboljšala, kajti nikjer se niso prodajali izpod 4 din kg, v Konjicah. Šmarju pri Jelšah in Ljubljani so pa lepi voli bili celo že po 6.50 din kg žive teže.

Krave. Ptuj 3.50—4 din, Slov. Konjice 4 din, Dravograd 3.50—4 din, Celje 4 din, Šmarje pri Jelšah 4—5 din, Litija 4 din, Kočevje 4—5 din, Ljubljana 4—4.50 din kg žive teže.

Telice. Ptuj 4.50 din, Slov. Konjice 4—5 din, Dravograd 4.50 din, Celje 4.50—5 din, Šmarje pri Jelšah 4.50—5.50 din, Litija 4.50—5 din, Kočevje 4.50—5.50 din, Ljubljana 5.50—6.50 din kilogram žive teže.

Teleta. Ptuj 4.50 din, Maribor 5.50 din, Slov. Konjice 5—6 din, Dravograd 5—6 din, Celje 5 din, Šmarje pri Jelšah 5 din, Litija 5—6 din, Kočevje 6—7 din, Ljubljana 6—7 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Na ptujskem sejmu so bili 6—12 tednov stari prasci po 50 do 120 din komad, 1 kg žive teže pa 5.75—6.25 din.

Pršutarji (proleki). Ptuj 6.50—7.25 din, Slov. Konjice 7 din, Dravograd 9 din, Celje 8 din, Šmarje pri Jelšah 8 din, Litija 6 din, Kočevje 7 din, Ljubljana 8—8.50 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 7.50—8 din, Slov. Konjice 8 din, Dravograd 11 din, Celje 10 din, Šmarje pri Jelšah 10 din, Litija 7 din, Kočevje 7.50 din, Ljubljana domači 9 din, sremški 10—11 din kg žive teže.

Sejmi

20. novembra živinski in kramarski: Šoštanj; živinski: Rajhenburg — 21. novembra tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: živinski in kramarski: Podčetrtek, Sv. Jurij ob Taboru — 22. novembra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 23. novembra tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Slov. Bistrica — 24. novembra svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Teharje — 25. novembra svinjski: Brozice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Dobaja, Guštanj, Lemberg.

Razgovori z našimi naročniki

Naknadna zahteva na povračilo nadavka (are). J. F. Prodali ste košno trave, pri čemer je bilo dogovorjeno, da bo kupec travo pokosil do dne 15. junija; dal Vam je nadavek. Deževje je travo nablatilo in poplavilo, radi česar Vam je kupec »odpovedal«, da ne vzame trave ter dejal, naj jo daste nekemu viničarju, ako jo hoče pokositi. Pozneje pa se je stanje trave zboljšalo, tako da ste jo sami pokosili in jo dali nekemu posestniku v zameno za slamo. Kupec je to zvedel in zahteva sedaj od Vas, da mu vrnete prejeti nadavek. — Ako je kupec res pogodbo »odpovedal«, odnosno od nje odstopil in izjavil, da trave ne vzame, je od njega dani nadavek zapadel in niste dolžni vrniti mu ga. Kupec bi mogel kvečjemu vztrajati na tem, da daste travo viničarju, a v tem primeru bi moral kupec plačati celo dogovorjeno kupnino.

Prodaja vinskega mošta. Prijava, takse, kontrolni list? F. J. Vprašate, ali je treba prodajo vinskega mošta prijaviti, ali je pri prenosu v drugo občino potreben kontrolni list in ali je od prodaje treba plačati kake takse ali druge pristojbine. — Za vinski mošt se smatra produkt grozdja do 12. novembra vsakega leta. Vinski mošt ni podvržen plačevanju ne državne ne banovinske trošarine, pač pa se po nekaterih občinah pobira občinska trošarina. Ako se od vinskega mošta ne pobira niti občinska trošarina, tedaj ni treba prodaje nikamor prijaviti, niti ni potreben kontrolni list. Vzlic temu Vam pa svetujemo, da prodajo prijavite pristojnemu oddelku finančne kontrole, da se zamore prepričati, da ste res prodali le vinski mošt in se s tem preprečijo eventualne naknadne uradne poizvedbe o tem, ali je šlo za mošt ali za vino. — V kolikor pa podlež vinski mošt plačevanju občinske trošarine, je prijava obvezna, ako gre za količino nad deset litrov in se prodani vinski mošt odpošlje iz domače občine. Prijava mora vsebovati pošiljaljevo ime in priimek, količina mošta, navedbo prevoznega sredstva, ali je na mošt trošarina že plačana ali ne, vrsto in število posode ter naslov prejemnika. Prijavo mora predložiti pošiljatelj pred prevozom pristojnemu oddelku finančne kontrole, če le-ta ni več kot 4 km daleč, sicer pa občini. Oddelek finančne kontrole ugotovi točnost prijave ter izda, ako je trošarina že plačana, svobodnico, ako pa trošarina še ni plačana, kontrolni list — in sicer v triplikatu, pri čemer sprejme unikat prijavitelj. Prejemnik mošta mora najkasneje v 48 urah po prejemu izročiti kontrolni list ali svobodnico pristojnemu oddelku finančne kontrole.

Izučenje za strojevodjo. K. A. Imate sina, ki bi se rad izučil za strojevodjo, pa ne veste, kje in kako bi bilo to mogoče in kakšni pogoji se zahtevajo. — Možnost izučanja za strojevodjo je podana pri državnih železnicah, pri Trboveljski premogokopni družbi in pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah. Kakšne pogoje stavi imenovani zasebni družbi, nam žal ni znano, vsekakor je pa to stvar medsebojnega dogovora. Za sprejem k državnim železnicam pa se zahteva, da je prosilec izučen ključavničar in da je dovršil najmanj dva razreda kake srednje ali njej enake strokovne šole. Prošnjo za sprejem je nasloviti na strojni oddelek ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani.

Nakupovanje lesa za rezanje brez obrti. D. S. F. S. Ste lastnik žage, nimate dovolj lastnega lesa za žaganje in bi radi tega hoteli včasih kupiti okrogli les v svrhu rezanja na lastni žagi; vprašate, ali bi smeli to storiti, ne da bi posedovali obrtno dovolitev. — Kupovati les le v svrhu rezanja na lastni žagi bi smeli brez kakega obrtnega dovolila. A Vi najbrž nameravate ta kupljeni in razrezani les prodati naprej. To bi bil pa že trgovinski posel, katerega brez zadevnega obrtnega dovolila ne bi smeli izvrševati.

Današnja vrednost predvojne krone. P. M. Ž. Radi izplačila dedičev, odnosno predaje posestva bi radi vedeli, koliko je vredna v današnji valuti ena predvojna krona, iz leta 1908. — Zlata krona je danes vredna okoli 200 din. V pogodbi iz leta 1908 se najbrž ni določilo, da bi se moralo v kronah določeni znesek izplačati v zlatu. Ako pa to ni izrečno določeno, tedaj velja dolg za plačan, ako se za vsako krono plača 25 par, odnosno za štiri krone en dinar. Jugoslovanska zakonodaja namreč ne pozna tako zvane valorizacije. Praksa sodišč je to vrzel v toliko izpopolnila, da v primerih, kjer je bil kak v kronah določeni znesek po volji strank namenjen za preživljanje sopo- godbenika, odnosno upravičenca, ta znesek valorizira. Pri tem se ugotovi, kaj bi si bil upraviče-

nec ob času sklepa pogodbe s tistimi kronami mogel kupiti, nato pa, koliko dinarjev bi danes potreboval, da bi si mogel kupiti isto blago, odnosno življenjske potrebščine. Kot omenjeno, velja ta valorizacija le v primerih, kjer bi naj v kronah določeni znesek služil za preživljanje upravičenca. Pri določitvi dedščin, odnosno dednih deležev je ta primer bolj redko podan. — Ako si je izročevalec posestva izgovoril prevžitek in še kak znesek v denarju, izgovorjeni prevžitek pa ne bi zadoščal za kritje vseh njegovih potreb, bi bilo denarni znesek (izročnino) valorizirati.

Detektivski zavod. S. K. Na Vašo prošnjo, da Vam damo navodila za sprejem v detektivski zavod, Vam sporočamo, da tak zavod sploh ne obstoji. Najbrž imate v mislih šestmesečne tečaje, ki se vrše v Zemunu za policijske stražnike in agente, kateri se pošiljajo tja v svrhu izpopolnitve znanja. Najprej je treba, da ste sprejeti v službo kot policijski stražnik ali agent. V to svrhu so potrebni sledeči pogoji: naše državljanstvo; starost najmanj 21 let in ne nad 30 let; telesno in duševno zdravje; neomadeževano vedenje v preteklosti; znanje čitanja, pisanja in računanja; pismena zaveza, ostati v policijski izvršilni službi najmanj tri leta in v primeru samovoljne oddaljitve iz službe plačati državni blagajni polovico onih prejemkov, ki bi jih bili prejeli v teku one dobe, ki je ne odslužite; da ste neozenjen ali vdovec brez otrok ali sodno ločen od žene brez otrok; da ste odslužili rok v stalnem kadru v eni izmed glavnih vrst orožja vojske ali mornarice; da znaša Vaša telesna velikost najmanj 172 cm. Prošnjo za sprejem v službo (ne v zavod, odnosno tečaj) lahko vložite vsak čas, in sicer na bansko upravo v Ljubljani, vendar ni preveč verjetno, da bi Vas v doglednem času sprejeli, ker je prošnja zelo veliko. Več uspeha bi utegnili imeti s prošnjo na upravo mesta Beograda.

Vojni invalid in plačevanje zgradarine. F. D. Ste 60% vojni invalid, lastnik pol joha zemlje in male hiše, v kateri stanujete sami s svojo ženo; vprašate, ali ste dolžni plačevati zgradarino in koliko bi smela znašati. — Ako ste kme-

tovalec, tedaj Vam zgradarine ne bi trebalo plačevati, ker so namreč plačila zgradarine oproščene stavbe, v katerih bivajo kmetovalci sami ali njih delavci. V ostalem ni določbe, da bi invalidom ne trebalo plačevati zgradarine. Koliko bi smela znašati zgradarina, Vam ne moremo točno odgovoriti. Za podlago hišnemu davku služi namreč najemninska vrednost prostorov, ki jih uporabljate, odnosno se v hiši nahajajo. Pri določitvi najemninske vrednosti se vpošteva najemnina, ki se dobiva za enake prostore v sosesčini. Od najemnine, odnosno najemninske vrednosti je izločiti vodarino, gostaščino in eventualno kanalščino. Nadalje je odbiti za kritje popravil in amortizacijo 30%. Šele od ostanka se odmeri zgradarina, in sicer znaša osnovna zgradarina 12% od navedenega ostanka, dopolnilna zgradarina pa 2%. Razen tega morate plačati od osnovne zgradarine samoupravne doklade; koliko znašajo v Vaši občini, zveste lahko pri županu ali pri davčni upravi. — Res je, da se invalidnin ne sme obremenjevati z nikako davščino. Ako so Vam od invalidnine predpisali kak davek, se pritožite na finančno ravnateljstvo; najbrž pa bo zadoščala tudi opozoritev pri davčni upravi. Ni pa pravilno mnenje, da so invalidi oproščeni v splošnem plačila kakršnih koli davščin.

Dogovor s čevljarjem. — Sušmarstvo. M. B. T. L. Ste izučeni čevljarji pomočnik, vendar se pa pečate v glavnem z dninarstvom, čevljarška dela pa izvršujete za svojega brata in njegovo družino, kjer imate izgovorjeno stanovanje, in v zimskem času za katerega izmed sosedov. Bili ste že kaznovani radi sušmarstva. Radi bi se obvarovali nadaljnjih kazni, zlasti, ker ste v zadnjem času radi boleznimi postali za težja, odnosno dninarska dela nesposobni in ste navezani na zaslužek od čevljarstva. Za pomočnika h kakemu mojstru navodno ne morete, ker ste prestari, za dosego obrtne pravice pa nimate potrebnih denarnih sredstev. — Obrtni zakon žal ne pozna dogovorov z mojstri, ki že imajo obrtno pravico, katere imate Vi v mislih. Možno bi bilo le, da bi Vam mojster pošiljal v izdelavo, odnosno popravilo čevlje, katere je sam sprejel v delo, in da bi Vam Vaše delo plačal. Drugega izhoda v danih okoliščinah ni. V ostalem morate pač prositi gospode pri obrtni oblasti, naj blagohotno upoštevajo Vaš težki položaj.

Našim malčkom

KAKO JE DOBIL JEŽ SVOJE IGLE
(Pravljica)

Ko je bil ljubi Bog ustvaril svet, je hodil sem in tja, da bi si ogledal svoje delo. In marsikaj je še bilo pomanjkljivo. Cvetlice so bile vse bele; to Gospodu ni ugajalo. Na njegovem svetu bi naj bilo vse sveže in pisano, lepo in svečano. Zato je zapovedal angelčkom, naj cvetlice pestro pobarvajo. Kako veselo jih je bilo sedaj gledati, še sonce se je radostno oziralo nanje. Komaj pa je bila zadnja cvetlica gotova, so že prileteli ptički v celih jatah in so prosili:

»Ljubi Bog, daj še nam tako pestre obleke kakor cveticam!«

Bog jih je uslišal in jim odgovoril:
»Če hočete pisano perje, naj vam bo!«
In zdaj so angelčki naslikali ptičkom pestro perje, štokrlja je še dobila rdeče noge in kljun, črno barvo pa so vso porabili

za krokarje. Vsak ptič je dobil svojo barvo, nekateri ptiči tudi več barv. Pav si je želel mnogo barv, škrjanček pa je bil skromen in je prosil le za prstenorjavo obleko.

Tako je bilo na nebeškem travniku veselo gibanje. Pozorne so postale tudi druge živali in so brž pritekale, da vidijo, kaj se godi. Ko so zagledale pestre obleke ptičev, niti one niso hotele zaostajati in so prosile:

»Ljubi Bog, daj še nam tako lepe obleke kakor ptičem!«

Ljubi Bog je dejal:
»Tudi vam se naj želja izpolni. Pridite jutri zgodaj pred sončnim vzhodom zopet sem!«

Ko so živali res prišle, so videle na velikem nebeškem travniku najrazličnejša krzna, rjava in črna, pikasta in progasta, kodrasta in gladka, dolgo- in kratkodlačna. Divje prerivanje se je začelo. Dva angelčka sta stala tam in pazila, da ni prišlo do prepira. Lev si je vzel rumeno obleko s kodrastim ovratnikom, zebra je dobila črno in belo progasto krzno, veverica rjavordečo, kot svilenomehko črno obleko. Angelčka sta imela že čisto rdeča lica zaradi dela. Nazadnje je imela vsaka žival tisto obleko, ki ji je najbolj ugajala, in angelčki so ves prostor lepo pospravili.

Jež je medtem zadovoljno stal pred svojimi hišnimi vrati. Za stvari, ki so se odigravale na nebeškem travniku, ni vedel. Pritekel pa je zajček v novi obleki.

(Konec prihodnjic)

Nov redilni prašek za prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Moštna esenca Mostin za izdelovanje prvovrstne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenici 15 din.

JABLIN

za izdelovanje domače pijače brez dodatka pravega sadjevca. Zavitek za 50 litrov 20 din, s poštnino 26 din.

Prašek za pitanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebelenje govedi in telet. Veliki zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 zavitek 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitve in izboljšanje mleka pri kravah ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo. 1 zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdrži sveže in bistre ter preprečuje najpogostejše konjske bolezni, posebno katar 1 zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din. Pravi Redin, Govedin, Mlekin, Konjin ter Mostin se dobi samo v zavitkih z gornjimi slikami in ga prodaja samo

Drogerija KANC,

Maribor,
Slovenska ulica
Zaloga v Celju:
Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17
Zaloga v Ptuj:
Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

Avgust Šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

VII.

Malo dni je minulo in Martina je zopet doletela nesreča.

Ognil se je vseh ljudi. Bolelo ga je, da ga je doletela nesreča od človeške roke, njega, ki je ljudem z obema rokama le dobro delil. Ljudje so hujši od živine. Pes, ki mu daš jesti, te varuje, človek pa, ki mu pomagaš, te ubija.

Hotel se je zapreti pred vsem svetom in je postavil okoli poslopij in vrta plot. Najbolj ga je zadelo, da je ob oni nesreči stal sosed Mato s puško pri oni slivi, stal je in se naravnost smejal nesreči. Ker je bila sliva na poti plotu, je zagrabil Martin, ko ga je srce premagalo, sekirno in je slivo posekal.

Zdaj šele je Pavlekovič pobesnel. Še ni ležala sliva štiri in dvajset ur, že so prihrumeli neki gospodje v Martinovo hišo. Bil je to neki majhen, debel gospod od sodnije z visokim klobukom in svežnjem pisem, neki suh, visok pisar, poleg tega močen človek, motnih oči in dolgih brk, neki čuden klepetavec pod mastnim klobukom, k tem pa se je privlekel Pavlekovič, ki je gledal okoli sebe kakor divji maček.

»Ali ste vi Martin Lončarič?« se je zadržal človek pod mastnim klobukom.

»Jaz sem, Martin Lončarič.«

»Aha! Zdaj imamo to ptičico,« je zaklepetal dalje in pomaknil mastni klobuk v tilnik. »No, klobuk z glave, hudimana! Ali ne veš, kaj je sodnija, a?«

»Slišite, gospod!« je vzdignil Martin glavo. »Ali ste vi tudi od sodnije?«

»Ne,« je dejal sodnijski gospod. »Ta gospod je Pavlekovičev fiškal. Ali imate vi, Martin, tudi fiškala?«

»Meni ni treba fiškala, jaz se bom sam branil. Čast in poštenje slavni sodniji, ampak vi, gospod fiškal, si svojega hudimana sami spravite v žep. Pred vami ne bom jemal klobuka z glave.«

»Rogo humillime,« je nadaljeval advokat po latinsko in s tresočimi se rokami predeval pisma, »slavna sodnija, pridimo takoj na meritum in podajmo se in faciem loci, na lice mesta. Moje priče že čakajo in prosim, da se postavi v protokol njihova izguba časa. Siromašni ljudje menda ne bodo za stonj pričevali.«

Martin je začudeno gledal v gospode, potem pa je rekel mirno:

»Prosim, slavna gospoda in slavna sodnija. Zakaj ste prišli? Jaz nisem klical nobene komisije, niti sem kaj kriv ali komu kaj dolžen, razen ako ste prišli iskat zločinca, ki mi je ubil moje krave.«

»Kake krave! Kake krave!« se je advokat nasmeljal. »Ne menimo se mi za krave, mi se menimo za slivo, amice. Prosim, slavna sodnija, pojdimos in faciem loci, da čujemo priče.«

»Pa kake priče imate vi?« je vprašal gospod od sodnije Martina.

»Kje bi naj bil jaz iskal priče in kdaj? Ali mi je katera božja duša rekla, da pride komisija? Ali sem jaz dobil povabilo?«

Sodnik se je obrnil na pisarja, ta pa je pokazal list papirja in dejal:

»Prosim, tu stoji črno na belem. Evo križa, da je Martin Lončarič dobil odlok za razpravo.«

»Ali jaz vam pravim, da to ni moj križ. Jaz ne vem o tem nič.«

Sodnijski gospod je spet pogledal pisarja, ta pa je odvrnil:

»Župan je prevzel za Lončariča odlok.«

»A prosim lepo, če je pijani župan dobil odlok, ali sem to jaz? Pa vseeno. Jaz sem pred Bogom prav in slavni sodniji pokoren, meni ni treba ne priče ne počabala... Jaz sem pošten in sam sebi priča.«

»Rogo humillime, slavna sodnija, naj se to v protokolu konstatira. Obtoženi nima priče. Prosim,

pojdimos in faciem loci. Tja, kjer je vrt, kjer je bila sliva.«

»Ah!« je odvrnil Martin. »Za slivo torej gre! Moj dobri sosed Mato me toži.«

»Tožim, da,« je kriknil Mato zbadljivo, »za slivo gre, za mojo slivo. Hvala lepa za tako sosesčino. Ne dam se jaz pohoditi, čeprav ima kdo dva groša več, zaradi tega še ni meni gospodar. Tu so gospodje od slavne sodnije, oni bodo razsodili, kaka je pravica.«

»Pokažite nam kraj!« je rekel sodnik.

Vsi so šli k plotu na vrt, kjer je ležala posekana sliva, za njimi pa so se plaho privlekli Janko, Mikica, Matova sestra in še druge vaše ženice.

»Rogo humillime, spectabilis domine, haec est species facti.«

»Govorite po domače!« se je zadržal Martin jezno, »da vas tudi jaz razumem, ker gre za mojo kožo, pa se ne dam prodati.«

»Prosim, slavno sodišče!« je advokat drnezgal, »moj klient, spoštovani Mato Pavlekovič, poljedelec iz Jelenja, hišna številka 5, toži tega človeka, Martina Lončariča, prav tako poljedelca iz Jelenja, hišna številka 6, da je na silo posekal slivo, ki je stala na meji in ki jo je obiral moj tožitelj. Čeprav bi moral obtoženec zaradi tega nasilja priti pred kriminal, vendar moj klient tega iz dobrote noče storiti, ampak samo prosi, da mu Martin Lončarič plača slivo, moj trud in izgubo teh poštenih prič Mikice Ribariča in Janka Ponderljaka, ki bosta izpričala, kar je v tožbi rečeno.«

»Kaj pa pravite vi, Martin?« je vprašal sodnik.

»Kaj naj rečem, vaša milost,« je odgovoril Martin ves osupel, »jaz pravim pred živim Bogom, da je to laž. Le enkrat sem v življenju prisegel — to je bilo moji rajni ženi, a zdaj vam pod prisego rečem, da je to laž. Ta sliva je moja, na moji zemlji je stala, moji stari so jo obirali, obiral sem jo tudi jaz. Pa do bi mu jaz niti kriv niti dolžen plačal svojo lastno slivo, da bi mu plačal fiškala, priče in kolek? Ali se... nor? Svojo hišo smem na drobne konce raznesti, zakaj svoje slive ne bi smel? Iz dobrote me toži sosed? Prekleta dobrot, ko eden drugemu pije kri in grabi zemljo. Lepo so te nahujskali name, Mato, neumna stara glava! To je tvoja dobrot, za mojo dobrot, ko sem ti v nesreči pomagal! Na kriminal me hoče dati ta fiškal. Dajte me, vklenite me, recite mi, da sem tat, razbojnik, vzemite mi vse! Lep si mož, Mato, sram te bodi pred Bogom in pred slavno sodnijo!«

»Jaz s teboj nočem nič imeti, veš!« je Mato jezno odvrnil; »izročil sem te slavni sodniji. Da, tvoja pravica, pokaži jo, kje si jo kupil! Ali misliš, da si Bog, da tebi nihče nič ne more? Bomo videli, kdo je močnejši: sodnija ali ti. Jaz pravim in rečem stokrat, naj me stane tudi zadnje krpo na meni, da je pravica moja in jaz slive ne bi bil niti za sto forintov dal.«

»Ali se ne bojiš Boga, Mato, ko vidi, da ti je siva glava nepoštena?«

»Rogo humillime!« je zaklepetal advokat, »to je razžaljenje za mojega klienta, prosim, da se to konstatira v protokolu.«

»Poslušajmo priče!« je sodnik mirno nadaljeval. »Kako se vi pišete?«

»Mikica Ribarič, presvetli gospod sodnik. Ljubim pravo in pravico, kakor je Bog v nebesih. Poznam soseda Lončariča, poznam tudi soseda Pavlekoviča. Dobra človeka, poštna človeka, ali pravica je pravica, resnica je resnica.«

»Poslušajmo tvojo resnico!« je planil Martin.

»Čast in spoštovanje vam, kum Lončarič, toda ne motite me! Jaz govorim slavni sodniji, a sodnija je sveta stvar. Da, presvetli gospod sodnik in slavna gospoda, jaz vem za to slivo in lahko pod prisego potrdim, da jo je Mato obiral.«

»A vi, Janko?« je vprašal sodnik župana.

(Dalje sledi)

Pred zaključkom lista došle vesti

Domače novice

Brezplačno zdravljenje konj, ki so oboleli na vojaških vajah. Na prošnjo slovenskih narodnih poslancev je g. ban dr. Marko Natlačen odredil, da bodo državni in banovinski veterinarji brezplačno zdravili one konje v dravski banovini, ki so bili letos na vojaških vajah in so tam oboleli.

Rudniški poduradnik se ubil. 41 letni rudniški poduradnik Stanko Grozdnik se je podal zadnjo nedeljo s svojo ženo k Sv. Katarini nad Trbovljami. Proti večeru se je na povratku v soteski Boben ustavil blizu gostilne Plaznik in se naslonil s hrbtom ob cestno ograjo. Ograja se je zrušila in Grozdnik je padel v prepad, iz katerega so ga potegnili mrtvega.

Brata med seboj. Poročilo iz Celja z dne 13. novembra se glasi: V Belem potoku pri Frankolovem sta pila na Martinovo nedeljo brata Lojze in Ivan Kresnik. Med pogovorom sta se sprla.

Din 301.000— je zadela

dne 10. novembra srečka državne razredne loterije štev. 56.910, ki je bila kupljena v bančni poslovalnici **Bezjak v Mariboru, Gosposka ul. 25** 1706

Ivan je v vinjenosti z nožem smrtno sunil v srce Lojzeta, ki je čez eno uro umrl.

Metanje povzročilo smrtno nesrečo. Na Breznici pri št. Lenartu pri Veliki Nedelji so spravljali pri posestniku Munda steljo. Ko so nagrabili steljo, so se začeli metati. Pri metanju se je Mundi pretrgala trebušna mrena in je v ptujski bolnišnici med hudimi bolečinami umrl.

Velik požar v Trnovljah pri Celju. Zadnji ponedeljek zvečer je začelo v Trnovljah pri Celju goreti gospodarsko poslopje posestnika I. Košute, po domače škrabla. Ogenj se je razširil še na kozolec in na tri poslopja, last Fazarinca.

Žrtve fantovskega pretapa. Na Klopcah pri Sl. Bistrici so se stegli fantje pred gostilno. 22 letni kmečki sin Simon Dobnikar je radi zabodljaja z nožem na poti v bolnišnico izkrvavel. En delavec je bil hudo, dva pa lažje ranjena.

Pojasnjena tatvina 100.000 din vrednega kovčega. Spredaj poročamo, da je bil ukraden iz veže mariborskega hotela »Novi svet« zastopniku Slavku Rusu, ki potuje za veletrgovljara Antona Lečnika iz Celja, kovčeg z zlatimi, srebrnimi, kromanimi in nikljastimi urami v vrednosti 100.000 din. Oškodovana tvrdka je razpisala na izsleditev krivcev nagrado 10.000 din. Mariborska policija je zajela kradljive ptice v teku nekaj dni. Kovčeg je ukradel 19 letni brezposelni delavec Ivan Maček z Meljske ceste v Mariboru. Pri razpečavanju ukradenih dragocenosti so mu pomagali: 34 letni mesarski pomočnik Ivan Klavž, 32 letni hlapec Anton Vajs, 20 letni hlapec Janez Lazar ter brezposelni delavec Ivan Peklar. Od 541 ukradenih ur je našla policija 353. Peklar je odnesel izpraznjeni kovčeg v gozd za Košaki, kjer ga je razrezal na drobne koščke ter jih razmetal po hosti.

Podlegel poškodbi, katero je povzročila konjska breca. Po našem poročilu med novicami je bil prepeljan v celjsko bolnišnico 28 letni Mihael Bevcar iz Vonarjev pri Šmarju, katerega je brcnila kobila v trebuh. Bevcar je podlegel v bolnišnici poškodbi.

Društvene vesti

Sv. Ana v Slov. goricah. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo, 26. novembra, ob treh popoldne v prosvetnem domu igri »Sejavke« in »Materino srce«. Domačini in sosede, ljubitelji poštene zabave, vljudno vabljeni!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo, 19. novembra, ob treh popoldne bo v domu tri-dejanska burka »Trije tički«. Igra ima v sebi toliko zabave in smeja, da bo vsakomur žal, ki bi si je ne ogledal! Odkraja bo tudi zanimivo predavanje o zgodovini domače fare. Ko vabimo vse od blizu in daleč, ne pozabite, dobiti si vstopnico že prej, ker jo bo ob priveditvi zaradi obetajočega se navala težko dobiti.

Črešnjavec pri Slov. Bistrici. Tukajšnje Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 19. novembra, ob treh popoldne v Slomšekovem domu krasno igro »Samostanski lovec«, v osmih dejanjih. Ker je igra dolga, ja začetek točno ob določeni uri. Predprodaja vstopnic v trgovini Žitnik.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Ker Prosvetno društvo zaradi septembrskih dogodkov ni moglo igrati igre, jo vprizori v nedeljo, 19. novembra. Igri je naslov »Dom« in ima štiri dejanja. Napisal jo je Janez Jalen. Iskreno vabljeni!

Dopisi

Razkrižje. Že večkrat so poskušali ljudje, da bi razbili našo slovensko skupnost ter uničili naše prepričanje ter vcepili v naše ljudstvo to, kar niso nikdar bili, pa tudi nikdar ne bodo. Taki ljudje so si že opekli prste pri nas. So pa tudi še danes taki ljudje med nami, ki hočejo v kalnem ribariti in so že dobili svoje plačilo. Mislili so se nad nami maščevati in so v nezavednosti nedolžnega Ivana zaprli z namenom, da bi naše ljudstvo preplašili. Naše ljudstvo obžaluje taka dejanja in prosimo Vsemogočnega, naj jim odpusti v njihovi zmoti in naj jim podeli milost, da se bodo zavedali svojega poklica. Vsak poskus proti narodni volji je brezuspešen: tega se naše ljudstvo dobro zaveda, drugi pa se bodo še morali zavedeti. Ker za enkrat v Razkrižju ne smemo še peti naših cerkvenih pesmi, je naše pevsko društvo v nedeljo, 12. novembra, pelo v Ljutomerski cerkvi med službo božjo. Petdeset-članski pevski zbor je s sabo pritegnil v Ljutomer velike množice naših vernikov, ki navadno vsak praznik obiskujejo navedeno cerkev in še druge, da smo svojemu razpoloženju dali izraza s svojo priljubljeno pesmijo.

Viničarski vestnik

Zborovanje viničarjev v Ptuj. V nedeljo, dne 19. novembra, ob pol devetih popoldne se bo vršilo v Ptuj v dvorani minoritskega samostana važno zborovanje viničarjev iz ptujske okolice in Haloz. Govoril bo zastopnik Strokovne zveze viničarjev iz Ljutomera tov. Košnik Jože predvsem

Iz tehtnega vzroka

hočem izprazniti veliko zimsko zalogo volnenega blaga za ženske in moške plašče ter obleke, barhenta, flanela, koc itd. Prepričajte se o nižanih cenah v izložbah in v lokalu za modo in konfekcijo ter v oddelku ostankov pri tvrdki 1700

ANTON MACUN
MARIBOR
Gosposka ulica 8—10.

o izvajanju nove uredbe viničarskega reda in o sklepanju službenih pogodb po obrazcu, ki ga je predpisal g. ban in natisnila Tiskarna sv. Cirila. Zborovanja se bo udeležil tudi bivši narodni poslanec g. Marko Kranjc. Na to važno stanovsko zborovanje opozarjamo prav vse viničarje, da se ga udeležijo, kar je v njih lastnem interesu, da se poučijo, kakšne pravice in dolžnosti imajo po novi uredbi. Posebno važno pa je radi tega, ker mnogi viničarje begajo z neresničnimi razlagami nove uredbe. Po zborovanju se bo vršil organizatorični tečaj za organizacijske odbornike podružnic v Ptuj, Zavrču in Sv. Barbare v Halo-zah. Vsi viničarji iskreno vabljeni!

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Na posestvo k družini brez otrok bi šel na skupno gospodarstvo z 10—20 tisoč dinarjev gotovine. Naslov v upravi. 1691

Ofra sprejme Posch, Rošpoh 87 pri Kamnici, Maribor. 1702

Sprejme se priden fant-raznašalec kruha. Pekar-na Limbuš. 1699

Majer s šestimi delovnimi močmi, z znanjem obdelovanja hmelja ter vseh poljskih del, se sprejme. Savinčani imajo prednost. Ponudbe na Mira Penič, Maribor, Vetrinjska 9. 1705

Majer. Majersko družino, do petčlansko, vajena živine, poštena, takoj sprejme uprava veleposestva Podigrac 25, p. Zg. Sv. Kungota. 1708

POSESTVA:

Na prodaj dve hiši s tremi stanovanji, vsemi pritliklinami. Naslov v upravi. 1681

RAZNO:

Ženini, neveste! Krasne vence in šopke izdeluje poceni Klemenčič, Pristaniška 2, pri Vodnikovem trgu, Maribor. 1698

Kupim lahek, dobro ohranjen voz za kravo. Repolusk, Razvanje, p. Hoče. 1697

Čevljarski levoročni stroj poceni na prodaj. Kurnar, Maribor, Pobreška 9. 1696

Kupim levoročni čevljarski stroj. Leskovar Karel, Sp. Ložnica, Slov. Bistrica. 1703

Dva mala prevozna motorja, pogon nafta, in mlatilnico za mali denar prodam. Štefan Skrbinšek, Spodnja Hajdina, Ptuj. 1704

Novo šivalne stroje in kolesa prodaja na mesečne obroke mehaničar Draksler, Maribor, Vetrinjska 11. 1709

Posestnik s kapitalom, samski, v lepem kraju tik farne cerkve, bi poročil gospodično ali vdovo brez otrok, staro 30—40 let, ki je vajena gospodinjstva in kmečkih del. Pismene ponudbe z navedbo dote in natančnim naslovom je poslati podružnici »Slovenca« v Celju pod značko »Gotovina«. 1707

Iz lasne pletarne

dobite najcenejše otroške, ženske in moške jopice, rokavice, kapice, spodnje perilo pri LUNA, Maribor, samo Glavni trg 24. 1701

Družinska Pratika

za leto 1940 je izšla

in se dobiva odslej v vseh knjigarnah in mnogih trgovinah po širni domovini za ceno 5 din, po pošti 50 par več. Same slike v bakrotisku so vredne tega denarja! Somišljeniki, segajte po njej! 1695

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Išče se dekile za vse, ki zna tudi kuhati. Warsberg, Šmartno ob Paki. 1678

Kovaški pomočnik išče službo. Pošten in zanesljiv. Naslov v upravi. 1675

Mizarskega pomočnika za ročno delo iščem. Kolarič Franc, mizar, Sv. Jurij ob Ščavnici. 1676

Viničarja s 4—6 delovnimi močmi vzamem takoj pod dobrimi pogoji. Pernat Vinko, posestnik, Ptuj. 1677

Kravarja, z večletno prakso pri molži in oskrbovanju živine, išče banovinski zavod. Naslov pove uprava lista. 1679

Sprejemem takoj fanta, ki bi se izučil sedlarske obrti. Hrana v hiši. Bezjak Ivan, sedlar, Maribor, Cvetlična ulica 33. 1693

Iščem ofra z dvema delovnima močema. Janez Dimand, Maribor, Košaki 65. 1692

Hubertusi volneni nepremočljivi **din 239** —
otročji hubertusi od **din 129** — naprej

le pri Miri Penič, Maribor, Vetrinjska 9.

RAZNO:

Papir za zavijanje (makulatur) dobite po 2 din za kg v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

Nogavice vseh vrst; oblačila moška, ženska, otroška; najnovejše, najcenejše v trgovini — pletilnici »MARA«, Pongračič, Celje, Slomškov trg 1 (poleg cerkve). 1533

Kupim lahek koleselj za malega konja. Potokar, Velenje. 1648

Novi pisalni stroj v kovčegu zamenjam za les ali drva. Ledinek, Maribor, Gozdna ul. 1662

Kiše za sadje in krompir poceni dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5.

Konjske koce, posteljne odeje, nogavice, perilo, obleke, predpasnike, dežnike, rute, blago za ženske obleke, perilo, posteljnino, volno za strojna in ročna dela, pletene obleke, vse vrste pletenine kupite najugodnejše v novi trgovini in pletilnici »MARA« A. Oset, Maribor, Koroška cesta 26 (poleg tržnice). 1486

Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato, od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tušne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koce, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilo za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. ANA STUHEC, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odev, Maribor, Stelna ulica 5. 524

Odeje, ročno delo, šivane, že od **din 68** — naprej
klot odeje, ročno delo, od **din 79** — naprej

le pri Miri Penič, Maribor, Vetrinjska 9.

Suhe hrastove polovnjaške doge kupi Ramšak, sodar, Maribor, Meljska cesta 10. 1694

Pohištvo, spalne sobe, kuhinjske opreme, stolce in vse tapetniške izdelke dobavlja najceneje »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6 in Glavni trg 1. 1543

Prodam kompletno žago venecijanko, na željo tudi posamezne dele. Kumprat (Kammrad) železen z gabrovim zobovjem (premer 2.70 m), pripadajoča železna krona 60 cm, vreteno, razne transmisije, germenice, osi in ležaji, vse v najboljšem in porabnem stanju. Naslov: Franc Tretjak, Slovenjgradec. 1682

Priporoča se Kupčič-eva drevsnica in trsnica na Ptujski gori! 1600

POZOR! JESEN-ZIMA. Zavoljo preselitve trgovine prodajam zalogo po znižanih cenah, akoravno so cene zavoljo pomanjkanja volne in bombaža poskočile, Vam po lanskih cenah nudim in sicer: Paket Serija R 14—18 m kakor obče znano dobro uporabnih ostankov barhentov in flanelov za obleke in spodnje perilo 128 din. Reklamni paket serija K vsebina 18—22 m boljšega flanela v najboljši sestavi paket 130 din. Nadalje specialni paket ORIGINAL Kosmos D z vsebino 15—18 m la. barhentov in prvovrstnih flanelov za izjemno ceno 150 din. Paket serija Z 3—3.20 m dobrega sukna, za moško obleko, damski kostum, damski ali moški plašč in sicer: Z-1 130, Z-2 160, Z-3 200, Z-4 250, Z-5 300 din. Pri seriji Z-1—5 Vam dovolim celo 10 % popusta. Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neodgovarjajoče zamenjam! Izrabite ugodno priliko in pišite takoj; navedene cene veljajo samo tako dolgo, dokler zaloga traja. — Pričakujem cenjena naročila in beležim s spoštovanjem Razpošiljalnica KOSMOS, Maribor, Kralja Petra trg. 1529

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, mečenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1000

VIOLINE 1RED. HARTONIKE OD: DIN: 65—
OD: DIN: 59—
OD: DIN: 128—
GITARE

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG!
MEINEL-HEROLD MARIBOR 106

ČEVLJI, gojzerji iz la juhte
ženski **din 119** —, moški **din 159** —

le pri Miri Penič, Maribor, Vetrinjska 9.

ZA VAS

sem pripravil veliko izbiro barhentov, za obleko in perilo, flanele, volnenih štofov, volnenih jopic, odeje, nogavice, hubertus-plašče, moške čepice in klobuke ter nešteto drugih predmetov. — Cene zelo nizke! — Točna postrežba!

STALNO KUPUJEM

suhe gobe, fižol, krompir, orehe, oves, pšenico. — Plačam vedno najvišjo dnevno ceno!

Se priporoča

ANTON HRASTELJ 1680
trgovina z mešanim blagom,
Sv. Lenart v Slov. gorica
podružnica Sv. Benedikt, Slov. gorice.

OBLEKE

moške in fantovske, puloverje, vestje, štofe, svilo, volno, perilo, usnje in vsakovrstno špecerijo, dobite najceneje 1689

le pri Miri Penič, Maribor, Vetrinjska 9.

Dekleta, žene!

Ročno delo je najlepša zabava v dolgih zimskih večerih. Veliko izbiro najlepših vzorcev za vsakovrstne namizne prte, posteljna pregrinjala, kuhinjske garniture, posteljno in drugo perilo najdete

v Cirilovi tiskarni, Ptuj, Slovenski trg 7,

kjer Vam jih predtiskamo na platno. Dobite lahko tudi že predtiskane prtiče in vsakovrstno prejšico za izšivanje istih.

Izkoristite ugodno priliko!

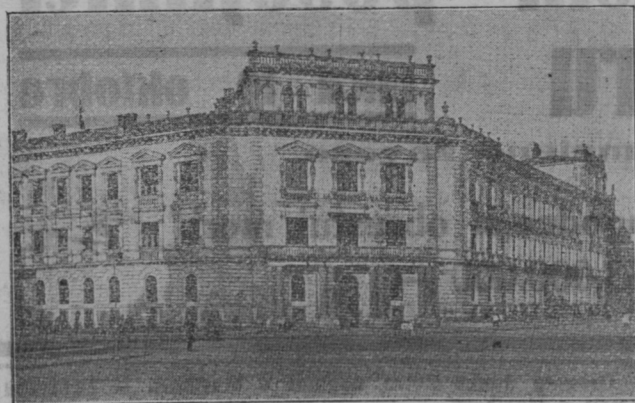
nepremočljivi VOLNENI hubertusi v vseh barvah . . . . . din 275.—
zimske suknje (štucer), popolnoma vatirane . . . . . din 225.—
zimske suknje iste s kožuhovino . . . . . din 250.—
Fantovske obleke od 60.— din naprej, vsakovrstne moške obleke, hlače, perilo, pletene jopice, moške puloverje, vsakovrstno manufakturno blago po zelo znižanih cenah, flanel-odeje, dalje klot-odeje z zajamčeno belo vato po 100.— din, moške in ženske nogavice od 5.— din naprej, moške in ženske predpasnike po 12.— din —

dobite v modni in konfekcijski trgovini 1344

JURIJ KOKOL

Maribor, Glavni trg 24
nasproti glavne avtobusne postaje

Kupujte pri naših inserentih!

Celjska mestna hranilnica Celje

(v lastni palači pri kolodvoru)

Sprejema hranilne vloge na najugodnejše obrestovanje. Za vloge jamči poleg lastnega hranilničnega premoženja še mestna občina Celje. Zavod obstoji kot edini pupilarno varen zavod mesta Celja že 75 let.

Pojasnila, nasvete v hranilničnih zadevah in položnice za varno nalaganje denarja po pošti dobite brezplačno pri ravnateljstvu. 1526

Sv. Miklavž

prinesi letos:

Otrokom: slikanice »Oče naš«, »Zdrava Marija«, »Rožni venec«.

Šolarjem: šolske potrebščine, pa lepe povestice »Male knjižnice«, ki smo jim ceno znižali na 1 din za povest, ali lep molitvenik »Bogu hvala«.

Dijaštvu: nalivno pero, lep svinčnik, aktovko, razne knjige.

Fantom: lep žepni notes ali foto-album.

Dekletom: lepo sliko ali lep kip ali spominsko knjigo.

Možem: koledar »Slov. gospodarja«.

Ženam: naročnino za list »Kmečka žena«.

Če imaš pa letos kaj več sredstev na razpolago, pa kupi še kaj več! Vsega na izbiro dobiš v

Tiskarni sv. Cirila, Maribor-Ptuj

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor
v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ženske plašče Novi vozni red!

veljaven od 28. oktobra 1939

obleke, perilo, sukno, kangarne, barhente, flanele, odeje, platna, najceneje in v največji izbiri Vam nudi:

Manufaktura in konfekcija 1523

I. PREAC, Maribor, Glavni trg 13

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslani naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:
TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I 92 **V L J U B L J A N I**

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.